

1 četvrtak, 20.08.1998. godine, u 19.30 časova, parkiraćete vaše vozilo Passat na
2 parkingu fabrike "Famipa". Vozilo neka bude otključano. Ključeve ostavite u
3 vozilu. 5.000 maraka ostavite na vozačevom sedištu, dok na drugom sedištu
4 ostavite vaš pištolj. Znamo od koga ste ga uzeli i zbog čega. U slučaju da ne
5 predate, onda će doći iz SUP-a da vam uzmu. Iako Ćerim /Qerim/ ima jarana u SUP-
6 u, ali ovoga puta neće imati sreće."

7 Četvrti stav: "Mi iz OVK smo involvirani u otmičare, zlostavljanja i
8 nestanke nekoliko lica, zato se nemojte iznenaditi."

9 Boldovan stav: "Nemojte doći u situaciju da budete likvidirani. Ne
10 zaboravite da ćemo na kraju meseca doći da vas posetimo i popričamo oko
11 oslobađanja jedne kuće."

12 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala, generale.

13 GĐA PREVODILAC: Mikrofon je isključen. Prevodioci ne čuju.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, fokusirajte se
15 na ono što želite. Nismo ovde na čitalačkom času.

16 OPTUŽENI: Pa, želim da vidimo šta su i na koji način... Pošto ima
17 vrlo... pošto ima vrlo malo dokumenata o maltretiranju Albanaca od strane UČK,
18 jer maltretiranje nije pratila dokumentacija nikakva - ubistva, otmice, itd.
19 Ovde je reč o pritiscima i ucenama. Želim da vidimo šta se, ustvari, događalo,
20 na koji način su iznuđivali novac.

21 G. MILOŠEVIĆ:

22 P: Ovde se pokazuje, generale, da oni prete likvidacijom ukoliko se ne
23 izvrše ovi nalozi. Je li to ono što ovde piše?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tako je. Ovo je samo ilustracija mog odgovora na jedno od jučerašnjih
2 pitanja, u vezi sa pritiscima OVK na svoje sunarodnike, da za potrebe OVK
3 predaju oružje, vozila, novac, itd.

4 P: U ovom papiru koji nosi broj 1346, govori se takođe o... o zahtevima
5 i kaže se: "ne prihvataju nikakva opravdanja."

6 O: Tako je.

7 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, sad kad se bavimo ovim
8 dokumentima, ja jedva uspevam da ih identifikujem, dakle ove B/HS verzije. Možda
9 bi bilo korisno da znamo da li se ovde radi o originalu ili pak o kopijama.
10 Ukoliko svedok ima kod sebe originale i ukoliko ovaj dokument se uvede u dokazni
11 spis, onda bi, ustvari, original trebao da postane dokaz. Ja bih hteo da
12 pogledam taj original što je pre moguće. Ako se pak radi o kopiji, onda bi možda
13 mogli da znamo gde se nalazi original.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Pitaću ja svedoka.

15 Generale, da li Vi posedujete original ovog dokumenta?

16 GĐA PREVODILAC: Mikrofon za svedoka.

17 SVEDOK: Ja ne posedujem original /sic/. U mom tabulatoru je kopija ovih
18 dokumenata, ali sasvim sam siguran da original ovog dokumenta postoji u
19 Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije.

20 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala.

21 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Oprostite, samo jedan trenutak.
22 Dokumenti ove vrste, kao na primer ovaj koji držim u ruci, zar to nije original?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Tu stoji "*Graphic Impex*" na samom tom papiru.

2 SVEDOK: Naravno, ovo je, očigledno, kopija originala. Dakle, kopija
3 originala koji je pisan na jednom rokovniku jednog preduzeća, a naravno, tekst je
4 ovde, očigledno, pisan rukom. Ja sam samo hteo da kažem da nemam bukvalno
5 original tog dokumenta. Ne znam da li na isti način tumačimo pojam "original."

6 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Molim Vas, podsetite me, gde je
7 pronađen ovaj dokument?

8 SVEDOK: Ovaj dokument je pronađen nakon jedne antiterorističke akcije,
9 ako se dobro sećam, a to piše na ovoj prvoj strani, u selu Leskovac /Leskoc/ u
10 opštini Prizren dana 03.09.1998. godine.

11 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Što se tiče ovog dokumenta o kome smo
12 sad govorili, dakle dokument koji je, navodno, sačinio OVK, da li Vi imate bilo
13 kakva saznanja o tome kako je Ministarstvo unutrašnjih poslova došlo do
14 originala? Kako je došlo u posed originala ovog dokumenta?

15 SVEDOK: Možda nisam bio dovoljno jasan. Dakle, ovaj originalni dokument
16 je pronađen nakon jedne antiterorističke akcije u ovom mestu koje sam pret... u
17 prethodnom odgovoru citirao, u... neposredno u blizini grada Prizrena. Dakle,
18 pronađen je nakon završene antiterorističke akcije u ovom mestu, verovatno u
19 nekoj od kuća koji je... koja je korišćena kao štab ili u nekom drugom smislu.

20 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ali kada se dokument samo pogleda, nije
21 jasno ko ga je napisao.

22 SVEDOK: Pa, naravno, može se na takav način gledati na sam dokument, ali

23
24
25
26
27
28
29
30

1 njegov sadržaj očigledno govori da ga je pisao pripadnik OVK jer se u samom
2 tekstu to vidi. I vidi se koji je smisao i koji je cilj ovakvog teksta i ovakvih
3 poruka.

4 Naravno, ovde je reč o jednom opširnom materijalu. Ja sam samo pokušao
5 da citiram jednu od strana. U nastavku ovog materijala može se videti i mnogo
6 drugih detalja u vezi sa OVK, kao što su spiskovi, rasporedi, itd. Naravno, ja
7 sam ovu stranu citirao u vezi sa prethodnim pitanjem koje se odnosilo na
8 pritiske OVK prema svojim sunarodnicima i zato sam smatrao da je ova strana
9 zgodna da se moj odgovor ilustruje o... ovim primerom.

10 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Tu se, ustvari, iznose neke stvari
11 koje bi se mogle pripisati OVK, no to ne znači da je to napisao pripadnik OVK.
12 Dakle, tu se iznose neke stvari koje bi se, normalno, pripisale OVK.

13 G. NICE: [simultani prevod] Osim ako nisam u krivu, ova strana 346/98 /u
14 engleskom transkriptu: "2346/98"/ i prethodna strana, dakle, govorim o
15 dokumentima za koje nemamo engleski prevod. Sad, ako vi imate prevod, onda sam
16 ja možda zaturio negde svoju verziju ili mi nisu složeni po redu.

17 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Sećate se da je jedan dokument unapred
18 dodeljen?

19 G. NICE: [simultani prevod] Da, pronašao sam sad, a gospođa Diklić je,
20 naravno, znala gde se nalazi.

21 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Pa, mislim da ovde imamo veći problem
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 budući da ovaj moj spis sa srpskim dokumentima je barem dva puta ili tri puta
2 veći od engleskih prevoda, tako da mi se ne čini da imamo prevod svih dokumenata
3 koji se tu nalaze.

4 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Miloševiću.

5 G. MILOŠEVIĆ:

6 P: U vezi sa ovim pitanjem koje je postavio gospodin Robinson, da li je
7 to OVK, da li je ovde u ovom dokumentu koji ste citirali, koji nosi broj 2-
8 346/98, stoji decidirano "mi iz OVK"?

9 O: Tako je.

10 P: A onda posle toga ide upozorenje: "Nemojte doći u situaciju da budete
11 likvidirani."

12 O: Tako je.

13 P: E, sad pogledajte, na originalu ovog... odnosno na... na kopiji ovog
14 originala rukopisa, gde se vidi da je rukom pisano na albanskom, vide se
15 datumi... vide se datumi i oni su... oni počinju, u ovom srpskom prevodu, s
16 dokumentom 3-346/98 i onda ide se po datumima.

17 Da li možete samo nekoliko ovih karakterističnih informacija koje su
18 ovde sadržane da citirate ili, ako niste u mogućnosti, da ih ja citiram?

19 O: Pa, naravno, ja nisam detaljnije pročitao sve ovo, pošto je materijal
20 obiman, ali evo, primera radi, na strani koja nosi oznaku: "dokument broj 3-
21 346/98", očigledno reč je o... o nekakvom dnevniku i nekakvim beleškama u tom
22 dnevniku.

23 P: To je sve prevod ovog rukopisa.

24 O: Prevod rukopisa, tako je. Pa se na primer vidi za dan 18.07.1998.
25 godine: "Maljić Šalja /Maliq Shala/ je bio određen da ide da uzme naoružanje.
26 Njegov otac, Suljejman Šalja /Sulejman Shala/, nije mu dozvolio da ide. On,
27 danas, 19.07. godine je uzet na ispitivanje zajedno sa svojim sinom Šaljamom
28 /Shalam/."

29 Ovde takođe može da se prepozna jedan vrsta pritiska da neko radi nešto
30 za potrebe OVK. "Umer i Agim su tražili da se uključe za odlazak, Maljić je

1 izjavio da, ja nisam sposoban da idem jer sam oslobođen reputacije." - verovatno
2 "regrutacije".

3 P: Regrutacije, očigledno.

4 O: Da, itd. Naravno, materijal je jako obiman i govori o više različitih
5 pitanja, osim o onome o čemu smo na početku govorili.

6 P: Molim vas, na istoj stranici gde piše... presečeno je jednom...
7 jednom crtom, pa onda prevod dokumenta broj 4-346, piše... pominje se štab.
8 Piše: "Region Hasa, zajedno sa đakovačkim, su tražili da se povežu sa istim, gde
9 se njihov podštab nalazio u blizini Rogovo /Rogovë/ - haski štab iz Drenovca
10 /Drenoc/."

11 O: Tako je.

12 P: "U međuvremenu radili smo sa Petritovim štabom."

13 O: "... štabom."

14 P: A onda se dalje objašnjava da /?su/ Mustafa i Šukrija /Shukri/
15 razgovarali sa štabom iz Prizrena.

16 O: Tako je.

17 P: I interesuje ih način organizovanja snabdevanja.

18 O: Jeste.

19 P: Dakle da li ovaj dokument uopšte ostavlja sumnju da je reč o... o
20 OVK?

21 O: Ja sam već rekao da okolnosti pod kojima je ovaj dokument pronađen,
22 kao i sadržaj teksta i svakog od ovih dokumenata, nedvosmisleno ukazuju da je
23 reč o dokumentima pripadnika OVK iz ovog mesta.

24 P: Pogledajte dokument 4a-346, dve strane dalje, gde se govori - to je
25 19.07.1998. - gde se govori... pominju se imena i onda kaže: "Sinoć je bilo
26
27
28
29
30

- 1 sukoba tokom dolaska iz Albanije /Shqipëri/..."
- 2 O: Da.
- 3 P: "... od lica koja su uzeli oružje."
- 4 O: Jeste.
- 5 P: "Nekoliko je bio iz sela Vrbnica /Vërbnicë/, a ostali iz drugih sela. U Vrbnicu
- 6 su se vratili svi, dok za dvojicu se ne zna njihova sudbina."
- 7 O: Ovde je očigledno reč o jednoj temi koju smo već prešli, a to je o
- 8 prenošenju... ilegalnom prenošenju oružja iz Republike Albanije i problemima u vezi sa
- 9 tim, kako ih oni vide. U nastavku se vidi da je sukob trajao od 2 do 5 časova.
- 10 P: Da, ali poslednja rečenica kaže: "Od ovih četrdesetoro koji su se borili..."
- 11 Znači grupa od 40...
- 12 O: Tako je.
- 13 P: ... pripadnika UČK je... se sukobila na granici...
- 14 O: ... sa vojskom.
- 15 P: ... sa organima obezbeđenja granice.
- 16 O: Jeste.
- 17 P: Da li je to nešto što se vidi iz ovog dokumenta?
- 18 O: Jasno.
- 19 P: Piše: "Od ovih četrdesetoro koji su se borili, neki od njih su pobjegli i
- 20 ostavili jednu količinu...", i onda je presečeno.
- 21 O: Jeste.
- 22 P: A onda je na drugoj strani...
- 23 O: ... strani "naoružanje u šumi".
- 24 P: Ova crta, presečena, ukazuje na stranu...
- 25 O: ... na novu stranu.
- 26 P: ... novu stranicu.
- 27 GDA PREVODILAC: Mole se gospodin Milošević i svedok da prave pauze između pitanja
- 28 i odgovora radi prevodilaca. Hvala.
- 29 G. MILOŠEVIĆ:
- 30 P: Vodiću računa o pravljenju pauze.

1 Znači "... pobegli i ostavili jednu količinu naoružanja u šumi. Broj
2 onih kojima je uzeto oružje je nepoznat." A onda objašnjava da je druga grupa
3 koja je putovala iznad karaule Vrbnica - znači govori se stalno o tom prelasku
4 granice sa oružjem - "imala je oštar sukob kada je htela da uđe unutra, na
5 granici. Borbe su trajale od 2 do 3 i 30." A onda, poslednja rečenica kaže:
6 "Polovina sela se udaljila i nesigurno je."

7 O: Da, i ova rečenica jako potvrđuje one naše teze o... o udaljavanju
8 građana iz svojih sela u slučaju da dođe do sukoba bilo koje vrste.

9 P: Dalje, na ovoj istoj stranici piše: "Četiri konja su natovarena
10 oružjem i uputili na hasku karaulu. Pola stanovništva se sklonilo u Prizren, Žur
11 /Zhur/ i drugde." Pa onda piše: "Četrdesetoro su naoružani." Pa, opet, druga
12 rečenica: "U Dobrošu /Dobrosh/ su naoružani negde oko 40 lica. Donekle su
13 naoružani u Muradem /Muradem/." I onda govori: "Minobacača imamo dva i granata
14 12, za gađanje,"...

15 O: Tako je.

16 P: ... na kraju te strane. 27.07., kaže: "Iz Vlačnje /Vlashnjë/ su
17 poslali desetoro, od njih su svi došli sa oružjem." I onda se pita: "Ko je
18 poslao ova lica?"

19 Sve se ovo dalje odnosi na imena pojedinih pripadnika UČK koji se
20 upućuju na određene lokacije. Onda imate na sledećoj strani: "Vrbnica
21 /Vërbnicë/, dvoje su ostali u Brezni /Brezhtë/." To je na dokumentu 7-346/98. Pa
22 onda kaže: "Od ovog broja ima 11 automata, tri puške dvadesetice, pet pušaka
23 desetice i mitraljez, jedan ručni bacač..."

24 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, da li je Vaša
25 teza da neki od ovih dokaza se odnose na neke od tvrdnji u vezi sa prisilnim
26 premeštanjem stanovništva, odnosno sa deportacijama, budući da se ovaj dokument
27 odnosi na 1998. godinu?

28 Ovo pitanje Vam postavljam jer jedan od odgovora koje je dao svedok je
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

sreda, 18.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudske postupka, poštujući *verbatim* pravilo /doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik /B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 sledeći: "To potvrđuje našu tezu o tome da se stanovništvo i da su se seljaci,
2 udaljavali od područja na kome su se nalazili." Zbog toga ja želim da znam da li
3 Vi ove dokaze izvodite kao direktan odgovor na neke konkretne tvrdnje iz
4 optužnice u sa vezi prisilnim premeštanjem stanovništva.

5 OPTUŽENI: Svakako da je i to dokaz, kad kaže general da to potvrđuje
6 tvrdnju da stanovništvo beži tamo gde su bilo kakvi sukobi. Jasno je dakle da ih
7 ne isteruje policija. A drugo, iz ovog dokumenta se vidi... iz ovih dokumenata
8 se vidi da grupe - ovde se pominje na primer 40 njih koji prelaze - naoružanih
9 ljudi koji prelaze preko granice, nasilno prelaze, dolaze u sukob s vojskom...
10 Dakle te grupe, njihov nasilni prelaz, njihov sukob s vojskom iz susedne države,
11 izaziva oružane sukobe koji imaju za posledicu bežanje stanovništva. Dakle
12 nikakve aktivnosti /nečujno/.

13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, ali šta je sa
14 vremenskim periodom? Ovde se radi o 1998. godini, a ne o 1999.

15 OPTUŽENI: Pa, sticajem okolnosti ovi dokumenti koji su zaplenjeni,
16 zaplenjeni su tada i odnose se na 1998., ali je događanje potpuno isto jer se
17 stanovništvo ponaša isto. Tamo gde postoje sukobi, stanovništvo beži. Kako
18 nastaju sukobi, vidite na ovom primeru: upadaju preko granice naoružani,
19 sukobljavaju se s vojskom, stanovništvo beži - kaže, pola je otišlo u Prizren i
20 u Žur; pola negde na drugu stranu. To je potpuno... potpuno isti sled događaja
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sve vreme.

2 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, jasno mi je da može imati tu
3 dokaznu vrednost, dakle da ukazuje na određeni obrazac, ali nisam baš siguran da
4 li je potrebno da se time ovako detaljno bavite. Dozvolite da završim. Vi ste
5 pokazali da se to desilo 1998. godine. Mislim da bi trebalo malo brže da pređete
6 na 1999. godinu.

7 Prihvatam da postoji veza jer činjenica da se to dešavalo 1998. godine
8 ukazuje sa više pouzdanja da se tako nešto dešavalo i 1999. godine. Dakle to je
9 vaša teza, ali ipak bih voleo da pređete na 1999.

10 OPTUŽENI: Pa, evo, iz ovog dokumenta... svakako da sve ovo šta svedoči
11 general se odnosi i na 1999. i ima mnogo pitanja koja se odnose na 1999. Ali
12 evo, okrenite dve strane dalje. To je pro...prevod dokumenta broj 12-115 od 31.
13 marta 1999., dakle 31. mart 1999. Kaže: "Komandant 2. bataljona iz Budakova
14 /Budakovë/ odlučio je da izvrši napad na srpsko selo Muhovljane /?Movljane/
15 /Mohlan/, gde se nalaze srpske snage.

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Samo trenutak, jedan. Pokušavam da
17 pronađem taj dokument.

18 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] U naslovu ovih dokumenta stoji da su
19 svi oni pronađeni 3. septembra 1998. godine. Dakle, ovde se sad sigurno radi o
20 nekom drugom dokumentu, a ne o dokumentu iz ove kolekcije koju sam ja dobio.

21 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] I dalje pokušavam da pronađemo ovaj
22 dokument za koji ste rekli da nosi datum 31. mart 1999. godine.

23 Gospodine Kay, da li ste Vi pronašli dokument?
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ja sam pronašao dokument, no izgleda da
2 se radi o drugom dokumentu, dokumentu koji nosi oznaku 12/115.

3 GĐA PREVODILAC: Mikrofon nije uključen.

4 OPTUŽENI: 12/115, 1999., njega citiram. On nije iz ovog dnevnika.

5 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Međutim nemamo engleski prevod ovog
6 dokumenta.

7 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, nemojte još
8 nastaviti. Sačekajte.

9 [Sudije većaju]

10 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, nećemo više
11 slušati iskaze i gledati dokumente o godini 1998. Pređite na godinu 1999.

12 G. MILOŠEVIĆ:

13 P: Generale, da li imate ovaj dokument 12/115, 1999., 31.03.1999?

14 O: Imam njegov prevod.

15 P: Da li se tu govori o napadu UČK na srpsko selo Muhovljane, gde oni
16 kažu: "gde se nalaze srpske snage"?

17 O: Tako je, u prvom stavu upravo to stoji. Ali u pretposlednjem stavu
18 stoji takođe podatak o napadu na selo Rečane /Rečan/.

19 P: To se događa dakle 31. marta 1999., šest dana po otpočinjanju
20 bombardovanja.

21 O: Tako je.

22 P: Dobro...

23 G. NICE: [simultani prevod] Mi očitno ne znamo ništa o porijeklu ovog
24 dokumenta. Nemamo ni prijevod. No prije nego što se možemo upuštati dalje u
25 razmatranje ovih dokumenata, Optužba bi trebala znati što će biti rečeno o
26 porijeklu tog dokumenta.

27

28

29

30

1 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Da, u indeksu stoji da su to pisani
2 dokumenti pripadnika OVK, ali to nije takav dokument.

3 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, sve je ovo meni velika misterija
4 i ja, zaista, moram reći da, kad se radi o ovako velikom korpusu materijala, ja
5 moram odlučiti kojim ću se dijelovima tog materijala baviti i kako ću se njima
6 baviti.

7 SUDIJA KWON: [simultani prevod] A na sljedećoj strani stoji da je godina
8 1998. Pretpostavljam da je ova stanica na pogrešan način ušla.

9 G. NICE: [simultani prevod] Da, ona je ubačena i ja nisam vidio niti
10 jedan izvještaj putem kojeg se ovaj materijal uvodi pred nas. Mi imamo samo
11 riječi ovoga svjedoka. A ja, kad budem odlučivao o čemu ću morati ispitivati, ja
12 moram znati koji su najbolji dokazi o podrijetlu ovog dokumenta, a ja ne znam o
13 tome ništa, kao ni za ostatak ovog tabulatora.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, prvo, nemamo
15 prijevoda, pa molim da se dokument stavi na grafoskop. Drugo, želio bih dobiti
16 dokaze ili čuti iskaz o porijeklu ovog dokumenta.

17 OPTUŽENI: Gospodine Robinson, evo, odmah ću da pitam svedoka da kaže da
18 li šta zna o poreklu ovog dokumenta. Međutim, ovaj ceo pisani tekst koji je
19 presečen ovim dokumentom na koji se nastavlja, govori o jednoj veoma intenzivnoj
20 aktivnosti OVK za sve vreme dok je ovaj dnevnik vođen. Znači, to je u trajanju
21 1998. godine i nesumnjivo, pošto je tada zaplenjen, ne može da sadrži datume od
22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 1999., ali pokazuje na koji način deluje OVK, kako se naoružava, kako napadaju
2 na... na organe obezbeđenja granice, šta im je cilj, kako se raspoređuje, itd.

3 Molim Vas, dajte da pokušamo da /?ustanovimo/ odakle...

4 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, ovaj dokument
5 pokriva vremenski period iz godine 1998. Vijeće je već odlučilo da više nećemo u
6 ovom trenutku slušati dokaze o godini 1998. Dakle nećemo se više baviti ovim
7 dokumentom...

8 OPTUŽENI: Gospodine Robinson...

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] ... osim ukoliko se on ne odnosi na
10 godinu 1999., jer je to u ovom trenutku nejasno.

11 OPTUŽENI: Gospodine Robinson, ja ću da Vas zamolim da samo pogledate još
12 nešto od ovoga što je napisano rukom u ovom dokumentu, iako se odnosi na 1998.,
13 jer se ovde u dokumentu 31/346 govori "Konstituisanje i funkcionisanje izvršnog
14 organa lokalnog štaba OVK za Prizren" i govori se kako se formiraju jedinice. I
15 vidi se na primer da se formira vod za streljanje, da se formira jedinica za
16 atentate i kidnapovanje. Dakle to što se formira i što piše u ovom dokumentu je
17 itekako jasno i ukazuje na... i ukazuje na ono što posle toga sledi. Ako su oni
18 1998. formirali vodove za streljanje i... i jedinice za atentate i kidnapovanje,
19 i sve to drugo, i što piše ovde, što možete u rukopisu da nađete u ovom
20 dokumentu, onda je valjda jasno s kakvim posledicama se /nečujno/.

21 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, sudac Bonomy i
22 ja pokušavamo sada pronaći taj dokument. Dokumenti nisu poslagani nekim

23

24

25

26

27

28

29

30

1 redoslijedom. Veoma ih je teško pronaći. Morate pričekati dok ih ne pronađemo.

2 G. KAY: [simultani prevod] To je broj u gornjem desnom uglu, ako
3 pogledate srpski.

4 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Poteškoća koju sada imamo je da na B/H/S
5 imamo samo jednu stranicu, a u engleskoj verziji ima dosta toga.

6 OPTUŽENI: Pretpostavljam da Vi možete da gledate englesku verziju ovde,
7 na ovoj 31-346/98.

8 G. MILOŠEVIĆ:

9 P: Jeste Vi našli, generale?

10 O: Jesam.

11 P: Da li ovde čak postoji pod "C" čak i zatvorska policija koju oni
12 formiraju?

13 O: Tako je.

14 P: Da li pod 3, na sledećoj strani se govori o jedinicama koje
15 "formirati uz saglasnost šefa operative za atentate i kidnapovanja"?

16 O: Tako je, ali to je sledeći dokument, broj 32.

17 P: Dobro. Ovo je 31-346; ovo je 32-346.

18 O: A pod tačkom 4 se nalazi tekst: "Vod za streljanje".

19 P: I onda dalje kaže: "Sve ovo uz saglasnost komandanta i šefa
20 operativno-lokalnog štaba OVK."

21 O: Tako je.

22 P: A onda u sledećem...

23 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, ja sam Vas
24 zamolio da objasnite izvor, porijeklo ovog dokumenta koji sada vidimo na
25 grafoskopu i na kojem stoji 31.03.1999.

26 OPTUŽENI: A to je onaj prethodni koji... koji je... se odnosio na napad.

27

28

29

30

1 G. MILOŠEVIĆ:

2 P: Da li možete, generale, da objasnite poreklo ovog dokumenta? To je
3 onaj 12/115 koji ste maločas citirali, napad na selo Muhovljane i napad na selo
4 Rečane, gde kaže gde su zapalili nekoliko kuća, da su naneli velike gubitke
5 Srbima, itd.

6 O: Ja sam već rekao - pokušaću da... da dodatno to preciziram - dakle
7 nesporno je da je ovaj kompletan materijal pronađen u mestu Leskovac kod
8 Prizrena...

9 P: Generale, generale...

10 O: ... nakon akcije.

11 P: Dobro.

12 O: I nesporno je da se on nalazi u zvaničnoj dokumentaciji Ministarstva
13 unutrašnjih poslova. Naravno da ovaj dokument koji nosi ovu oznaku 12-115/99,
14 malo odudara od ovoga što sam rekao jer nosi broj "99" i nosi ovaj broj "115".
15 Moguće da je on slučajno u ovom kompletu iz nekog drugog dokumenta jer, kako
16 vidim, svi ovi ostali dokumenti imaju ovaj broj 346/98, tako da ne mogu oko ovog
17 detalja da se izjasnim, ali sam siguran da je i ovaj dokument sastavni deo
18 zvanične dokumentacije Ministarstva unutrašnjih poslova jer ne bi se našao tu i
19 ne bi, očigledno, ovaj, nosio ovakve oznake.

20 P: Generale, na dnu ovog dokumenta ima napomena koju je neko, verovatno
21 iz Ministarstva, stavio, piše: "Napad na srpsko selo Movljane /nečujno/ odigrao
22 se."

23 O: Da.

24 P: Da li to znači da se, ustvari, ovo što su oni našli kao dokument i
25 proveravalo sa činjeničnog stanovišta i ustanovljeno da to odgovara istini?
26
27
28
29
30

1 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, mora postojati neka granica
2 načina na koji optuženi jednostavno stavlja riječi u usta svjedoka.

3 Isto tako, kad već govorim, moram reći još ovo. Prvo, mora se reći da je
4 sav ovaj materijal trebao nama doći unaprijed, zajedno sa izvještajem, i onda bi
5 moja ekipa mogla to sve pročitati van sudnice. Da je to učinjeni, ne bismo
6 potrošili toliko puno vremena na ovaj dokumenat neizvjesnog porijekla.

7 Drugo, ukoliko optuženi želi nuditi dokaze na ovaj način, koji su dokazi
8 iz druge, odnosno iz treće ruke, on mora biti u stanju postaviti pravilne osnove
9 kako bismo mi svi znali koju težinu da pridamo tim dokazima. Ja u ovom trenutku
10 ne mogu zauzeti nikakv stav, ni pozitivan, ni negativan, o tim materijalima, jer
11 ukoliko ja ne znam porijeklo tih materijala, nikada to neću moći učiniti.

12 Zato putem Vijeća pozivam optuženog da bude više discipliniran u svom
13 pristupu tom materijalu, jer možda će on nastaviti raditi na ovaj način sa
14 drugim svjedocima, ali ja ga pozivam da ponovo uzme u obzir koliko bi bilo od
15 pomoći kada bi on to sve pripremio unapred i dostavio zajedno sa izvještajem,
16 kako bismo mi to mogli pročitati unaprijed.

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Bavimo se porijeklom dokumenta na
18 grafoskopu.

19 Kada budete unakrsno ispitivali, gospodine Nice, možda ćete imati neka
20 pitanja u vezi s time, a zatim će na Vijeću biti da odluči koju će težinu

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pridati ovim dokazima i da li će uopće neku težinu pridati ovim dokazima. Tako
2 ćemo se time baviti.

3 Gospodine Miloševiću, izvolite.

4 OPTUŽENI: Gospodine Robinson, ja ne znam šta se može nazvati dokazima iz
5 druge ili treće ruke, ali ovo je, nesumnjivo, u rukopisu zapis koji je na
6 albanskom jeziku napravljen i zaplenjen, kao što piše u dokumentu, i koji se
7 odnosi na niz terorističkih akcija. I ako ovo...

8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, idemo na neku
9 drugu temu koja se odnosi na godinu 1999.

10 SUDIJA BONOMOY: [simultani prevod] Ja nemam rukom pisanu verziju
11 dokumenta iz godine 1999., a i sam svjedok kaže da je nema. On ima samo srpski
12 prijevod dokumenta, ako sam ja dobro shvatio. Prema tome mi nemamo original i
13 nema nikakvog smisla da više trošite vreme na to.

14 OPTUŽENI: Dobro, ja se zadržavam samo na ovom rukopisu, a ustanovićemo
15 gde je, iz kog je dokumenta ovaj... ovaj list. Jedan list se našao u ovom
16 rukopisu, u ovom slaganju ovde. Inače, kompletan prevod ovog rukopisa sadrži
17 tabulator 138.

18 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, kažete
19 tabulator 138. To je prijevod dokumenta koji je sad na grafoskopu?

20 OPTUŽENI: Svedok je objasnio da je ovaj dokument koji je na grafoskopu -
21 koliko vidim to je ovaj koji nosi 30.01.1999. - da je to prevod dokumenta koji
22 je ušao iz nekog drugog dokaznog predmeta. I vidi se, /nečujno/ kad listam,

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

sreda, 18.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo /doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik /B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 da u ovom obimnom rukopisu u tabulatoru 138, ovaj je dokument tek presekao taj
2 rukopis, dakle ne pripada ni logički, ni fizički tu. Ustanovićemo iz kog je to
3 dokaznog predmeta.

4 A ja sam se zadržao na tabulatoru 138 koji ima faksimil i prevod ovog
5 rukopisa koji sam citirao. Dakle, sve to što ima, od voda za streljanje,
6 jedinice za otmice i... i razna borbena dejstva, sve se nalazi u ovom rukopisu,
7 sve to šta je citirano, osim ovog jednog papira koji se odnosi na napad na... na
8 selo Muhovljane i selo Rečane. Sve ovo ostalo se nalazi upravo u ovom rukopisu,
9 sve što je citirano.

10 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Znači sada nas upućujete na 138.
11 Koji tabulator u 138? Gospodine Miloševiću, ako Vijeće odluči da izuzme sve ove
12 dokaze, nećete zato moći kriviti nikoga drugoga do sebe jer ovi dokazi nisu
13 prezentirani na pravilan način.

14 Dakle gdje to sada idemo?

15 OPTUŽENI: Gospodine Robinson, ja, zaista, ne znam kako da Vam
16 prezentiram na pravi način. Ako Vam dam foto-kopiju rukopisa koji je nađen i
17 zaplenjen od UČK, ako Vam dam prevod srpski, i prevod engleski tog rukopisa i
18 podatak gdje je rukopis nađen, i kada, i u kom... u kojim okolnostima, dakle ne
19 znam kako ja drukčije mogu da Vam prezentiram ta... to kao dokaz.

20 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Idemo dalje.

21 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Da vidim da li sam dobro razumio Vašu
22 organizaciju. Znači, gospodine, rukom pisani dijelovi su napisani na albanskom,
23 zar ne?

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Najveći /nečujno/. Sad, postoji možda nekoliko strana pisanih
2 mašinom na albanskom.

3 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Dobro. Nakon toga stranice koje slijede
4 su srpski prijevod. To je otipkano ćirilicom, a ima iste brojeve. Međutim među
5 njima je ovaj 12-115. To je dokument koji je ušao greškom, zar ne? To nije dio
6 ovog dokumenta?

7 SVEDOK: Očigledno ne pripada seriji ovih dokumenata jer ovi dokumenti iz
8 ovog obimnog predmeta svi nose broj 346 posle numeracije njihovih strana. Jedino
9 ovaj dokument ima 12.

10 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Dobro, dobro. Onda hajde da se više ne
11 zadržavamo na tome. Idemo dalje.

12 G. MILOŠEVIĆ:

13 P: Generale, kakve... o kakvim ste posledicama ovih radnji sadržanih u
14 ovom dokumentu u tabulatoru 138 i ove organizacije mogli da se osvedočite? Kad
15 kažem "radnji i organizacije", to su ove oružane grupe - da se zadržim na broju
16 od po četrdesetak ljudi - o... organizacije za streljanje, za otmice, itd. O
17 kakvim ste posledicama takve organizacije i ovoga što piše u ovom dokumentu Vi
18 lično na Kosovu i Metohiji /Kosovë e Metohi/ mogli da se osvedočite?

19 O: Pa, ja sam delimično objasnio da o ovih nekoliko citiranih delova
20 tekstova, iz ovog obimnog materijala, upravo potvrđuju određene teze koje sam ja
21 juče izneo u odgovorima na niz pitanja. One potvrđuju čak i one tabele koje smo
22 analizirali, iz kojih se vidi da su posledice terorističkih napada bile veće po
23

24

25

26

27

28

29

30

1 civilno stanovništvo nego po pripadnike policije.

2 Neke delove danas citiranog teksta iz ovog materijala takođe je moguće
3 dovesti u vezu sa mojim odgovorom na jedno od jučerašnjih pitanja koje se
4 odnosilo na to da se civili... da civili napuštaju sela nakon oružanih sukoba, a
5 naravno, u sa... u grupama civila, sela i naselja napuštaju i sami teroristi
6 koji su prethodno vodili borbu i koji na taj način /nečujno/...

7 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Generale, moram Vas zaustaviti zato
8 jer smo iskaz o tome već čuli. Pređite na neku drugu temu.

9 G. MILOŠEVIĆ:

10 P: Recite samo, generale, u zaključku ove teme, koliko je...

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ne, ne. Rekao sam, idite na novu
12 temu. Ova tema je iscrpljena.

13 G. MILOŠEVIĆ:

14 P: Generale, molim Vas, pogledajte tabulator 142. Šta sadrži tabulator
15 142?

16 O: Tabulator 142 sadrži informaciju o izvedenim akcijama na suzbijanju
17 terorizma na teritoriji Kosova i Metohije. Ne vidi se datum niti period, ali
18 pretpostavljam da će to da se vidi iz nekog od delova teksta informacije.

19 P: Da li je to dokument... da li je to dokument Ministarstva unutrašnjih
20 poslova?

21 O: Jeste.

22 P: Da li se u tom dokumentu ukazuje na terorističke napade i posledice?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: To se ukazuje u ovom poglavlju I, na strani prvoj.

2 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] To je ponovo godina 1998., a time se
3 više ne bavimo.

4 OPTUŽENI: Bavili smo se, gospodine Robinson, sa stanovišta dokumenata
5 UČK, a sad gledamo to sa stanovišta dokumenta policije iz tog vremena. Treba
6 videti sa obe strane.

7 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ja sam Vam dao instrukciju da
8 krenete dalje. Ukoliko Vijeće bude smatralo da je to potrebno, dopustićemo Vam
9 da se vratite na godinu 1998.

10 OPTUŽENI: Gospodine Robinson...

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, možete se
12 obratiti Vijeću ako to želite.

13 OPTUŽENI: Pa, želeo sam, gospodine Robinson, da u vezi sa ovim što ste
14 odlučili da ne tretiram u ovom trenutku više 1998. samo napravite jedan izuzetak
15 u vezi sa ovim materijalom. Hteo bi da samo na dve tačke ukažem. On ima nekoliko
16 strana, ali samo na dve tačke koje direktno korespondiraju sa odgovorima svedoka
17 koji su se ticali pitanja civila. Dakle samo to. Sve ću ostalo da preskočim.

18 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Vi želite postaviti dva pitanja
19 svjedoku? Dobro, uredu, dva pitanja.

20 G. MILOŠEVIĆ:

21 P: Dobro. Generale, da li ovde na strani 3 ima ova... ovo poglavlje koje
22 piše: "Odnos prema civilima u borbenim dejstvima", i gde piše: "Prilikom
23 izvođenja akcija pripadnici Ministarstva su selektivno dejstvovali po ciljevima,
24 i to isključivo onih iz kojih su napadale alga...albanske terorističke bande.

25

26

27

28

29

30

1 Pri tome vodilo se računa da se maksimalno zaštite civili, a u slučajevima kada
2 su albanski teroristi ispred sebe postavljane žene i decu kao živi zid,
3 pripadnici Ministarstva su se uzdržavali od borbenih dejstava. Tu činjenicu
4 neretko su zloupotrebljavali albanski teroristi, istovremeno dejstvujući...

5 PREVODILAC: Molimo da čitate sporije.

6 P: ... istovremeno dejstvujući iz celokupnog raspoloživog naoružanja, iz
7 dobro utvrđenih bedema i puškarnica kojima su opasane njihove kuće, odnosno
8 čitava sela."

9 Dakle, da li ovo što se tiče odnosa prema civilima u potpunosti
10 odslikava ono što ste Vi svedočili ovde?

11 O: Apsolutno. Dakle ovo što ste pročitali potpuno potvrđuje moje
12 odgovore na prethodna pitanja.

13 P: Drugo pitanje vezano za ovo odnosi se na dve strane kasnije,
14 poglavlje koje nosi naziv...

15 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Strana 438.

16 G. MILOŠEVIĆ:

17 P: ... "Aktivnost na vraćanje civila u svoja mesta". To je dve strane
18 kasnije. Da li ste našli to?

19 O: Jesam.

20 P: Molim vas, samo ću da kratko citiram: "Stanovnici koji su izbegli pred
21 terorističkim naletima vraćaju se svojim kućama i svakodnevnim obavezama. Albansko
22 stanovništvo koje se privremeno odselilo u mirnije krajeve, pokrajine i gradove, posle
23 proterivanja terorista vraća se svojim kućama. Više hiljada izbeg...

24 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Strana 6.

25 G. MILOŠEVIĆ:

26 P: ... vraća se u svoja sela u kojima im je obezbeđena dovoljna količina
27 namirnica, a od strane pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova garantuje im
28 se miran život i bezbednost."

29 I tu se onda navodi koliko se vraća građana na razna područja, odnosno
30 koliko se ne vraća, nego već vratilo u vreme kad je rađena ova informacija.

1 Generale, da li ovo što u ovoj informaciji stoji u celini se poklapa sa
2 onim što ste Vi svedočili o posledicama dejstava po civile, o šta se dešava
3 posle antiterorističkih dejstava i o odnosu policije prema civilima u celom tom
4 razdoblju?

5 O: Tako je. Ovo...

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, gospodin Nice
7 će, predviđam, uputiti prigovor na to budući da se radi o sugestivnom pitanju.

8 G. NICE: [simultani prevod] Kad sam se već ustao, ja, jednostavno,
9 govorim o ovim stvarima redom kako one dolaze jer će biti sasvim nerealan
10 očekivati da to sve pokrijem u unakrsnom ispitivanju, budući da imamo nekih 400,
11 500, 600 dokumenata koje moramo pregledati. Za ovaj dokumenat nema nikakve druge
12 indikacije, osim ovih brojaka 13.1 u gornjem desnom uglu, nikakvih drugih
13 indikacija: datuma, porijekla, autora, niti kome je upućen. Ako optuženi to želi
14 tako ostaviti, odnosno ako on to tako ostavi, onda ja sigurno neću biti u stanju
15 pozabaviti se tim dokumentom i ja ću morati od Vijeća zatražiti da vrijednost
16 koju tom dokumentu bude pridalo, bude nula. Na optuženom je da li smatra da mu
17 je od velike pomoći u obrani da dokumenti budu ostavljeni ovako.

18 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Ako vam pomoćnik ministra unutrašnjih
19 poslova kaže da je to dokument koji dolazi iz Ministarstva unutrašnjih poslova,
20 pa zar to nije nešto čemu treba pridati neku težinu i nešto što treba
21 procijeniti? I zar to nije nešto o čemu Vi možete unakrsno ispitivati kad budete
22 unakrsno ispitivali?

23 G. NICE: [simultani prevod] Da, naravno, postoji takva mogućnost, ali
24 problem je u tome da je moja mogućnost da se pripremim za ispitivanje bitno

25

26

27

28

29

30

1 drugačija u ovim okolnostima, u ovoj situaciji u kojoj smo se sada zatekli, nego
2 kad bi, na primjer, svjedok rekao: "To je bio dio izveštaja koji je pripremljen
3 na zahtjev toga i toga, za potrebe toga i toga." Onda ja mogu započeti proces u
4 kojem ću odlučiti kako ću istražiti te navode, mogu vidjeti da li smo mi
5 podnijeli neke zahtjeve da nam se dostave takvi dokumenti, da li smo dobili
6 odgovore ili nismo dobili odgovore na to.

7 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Ja se sasvim slažem s Vama u tome da
8 je sav taj materijal mogao doći nama uz propratno pismo Ministarstva u kojem bi
9 se oni certificirali i u kojem bi se reklo odakle dolaze, što su, itd. To se sve
10 moglo uvesti u spis u roku od pet minuta da se sve ovo prije obavilo van
11 sudnice. Sada smo suočeni sa jednom potpuno besmislenom situacijom i to
12 situacijom koja nikako ne ide u prilog optuženom, imajući u vidu na koji način
13 on vodi svoju odbranu i troši svoje vrijeme. I ja bih želio svjedoku postaviti
14 jedno pitanje u vezi s ovim dokumentom kojeg sada gledamo. Gospodine
15 Stevanoviću, da li taj dokument bilo gdje sadrži informaciju o broju albanskih
16 terorista ili albanskih civila koji su ubijeni u operacijama za koje se ovdje
17 kaže da su to operacije razbijanja albanskih terorista?

18 SVEDOK: Gospodine sudija Bonomy, ja ne mogu u ovom trenutku, dok ne bih
19 malo pogledao, da kažem da li se baš u ovoj informaciji nalaze ti podaci, ali bi
20 bilo logično da se nalaze.

21 OPTUŽENI: Da pomognem, gospodine Bonomy, već na prvoj strani govori se o
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 terorističkim napadima i kaže se u drugom pasusu ovog... ove glave:
2 "Teroristički napadi i posledice. Teroristi su oteli 210 građana," i onda piše:
3 "156 Srba i Crnogoraca, 42..." /nečujno/.

4 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Ali moje pitanje se odnosi na
5 posledice po Albance. Ja vidim da tu ima jako puno informacija o posledicama za
6 pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova, no mene zanima sledeće: kada
7 sačinjavate jedan dokument u kome se navode sve aktivnosti kako bi se suzbijao
8 terorizam, zar ne bi prilikom procena tih aktivnosti takođe naveli i broj ljudi
9 koji je ubijen, bez obzira da li se radilo o teroristima ili civilima? I to je
10 ono šta ja pokušavam da pronađem iz ovog dokumenta i želim da mi se u vezi s tim
11 pomogne.

12 OPTUŽENI: Ja... svakako, gospodine Bonomy, evo ja ću Vam pomoći da
13 pronađete u ovom dokumentu već na prvoj strani. Ja nisam ovo sve mogao da čitam
14 detaljno, ali znam šta je istina.

15 A evo ovde piše, na prvoj strani. Skrećem Vam pažnju, dokument govori o
16 građanima, ali posle toga kaže i šta su po nacionalnosti. U ovom poglavlju
17 "Teroristič...teroristički napadi i posledice" u drugom pasusu se kaže "Oteto
18 156 Srba i Crnogoraca, 42 Albanca, devet Roma," itd.

19 U poslednjem pasusu, odnosno dva pasusa niže: "Izvršena 102 teroristička
20 napada na građane i ostale objekte, u kojima je 74 građanina ubijeno, od čega 10
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Srba i Crnogoraca, 29 Albanaca, 35 nepoznatih," - nisu mogli da utvrde šta su po
2 nacionalnosti.

3 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Ali postoji jedan deo koji se tiče
4 svega toga i to je deo koji nosi naslov "Posledice po neprijateljima". Tu čak
5 postoji i jedna rečenica. Ja sam hteo da vidim koliko je svedok upoznat sa ovim
6 dokumentom jer postoji čak i jedna rečenica gde stoji "Albanske terorističke
7 bande su imali brojne ranjene, a takođe i određeni broj koji je bio ubijen."

8 E, sada, šta je to? Da li postoji još nešto drugo u tom dokumentu koji
9 govori o posledicama po neprijateljima? Dakle da li ima bilo kakvih detalja o
10 onima, recimo, koji su bili zarobljeni?

11 SVEDOK: Pa, upravo u ovom poglavlju, gospodine sudija Bonomy, vidi se
12 nešto od tih posledica po pripadnike OVK. Naravno, ne mogu da pronađem cifru
13 koja se odnosi na eventualni broj ubijenih, ali se ovde jasno vide cifre koje se
14 odnose na preduzete mere protiv pripadnika terorističkih grupa, pa se, između
15 ostalog, kaže: "U periodu od 01.01. do 29.09.1998. godine, policija..."

16 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] To mogu i ja sam da pročitam. Da li je
17 odgovor na moje pitanje da tu ne stoji koliko terorista je bilo ubijeno i koliko
18 je bilo albanskih civila ubijeno, koji su, recimo, možda korišćeni kao živi štit
19 ili kao saradnici? Da li tu stoji koliko je takvih ubijeno?

20 SVEDOK: Ja do ovog trenutka nisam uspeo da pronađem taj podatak ovde,
21 što, naravno, ne znači niti da jeste niti da nije bilo ubijenih civila i
22 terorista.

23 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Tu postoje određene informacije o
24 nekim ljudima koji su bili zadržani, njih 244. To stoji u drugom paragrafu,
25 odnosno protiv kojih je određena mera pritvora.

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

sreda, 18.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo /doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik /B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 Gospodine Miloševiću, idemo dalje.

2 Ja sam Vam odobrio da postavite dva pitanja, a sad morate krenuti dalje

3 budući da ste postavili ta dva pitanja.

4 OPTUŽENI: Hvala, gospodine Robinson.

5 G. MILOŠEVIĆ:

6 P: Generale, mi smo sad prošli kroz neke teme koje govore o... o vrlo

7 intenzivnom nasilju. S obzirom da ste Vi dugo bili na Kosovu, da li možete da

8 odgovorite na pitanje da li su pre primene oružanih sredstava, dakle pre nego

9 što su primenili oružana sredstva, po Vašem iskustvu, separatistički...

10 pripadnici separatističkog pokreta pokušali da neke svoje ciljeve ostvare mirnim

11 putem ili političkim sredstvima?

12 O: Pa, opšte je poznato da pripadnici separatističkog pokreta, pre nego

13 što su primenili nasilna sredstva za ostvarivanje svojih političkih ciljeva,

14 nisu primenili druga sredstva. Odnosno, nisu svoje ciljeve pokušali da ostvare

15 mirnim putem i demokratskim političkim sredstvima.

16 P: A na koji način su oni izbegavali korišćenje legalnih sredstava za

17 ostvarenje političkih ciljeva?

18 O: Pa, takođe je opšte poznato da su oni bojkotovali rad u državnim

19 organima i, što je možda još važnije, bojkotovali su sve lokalne i parlamentarne

20 višestranačke izbore u Republici Srbiji tokom 90-ih godina.

21 P: Dobro. Da li ste Vi imali prilike da ustanovite da li je to što Vi

22 kažete, ta pojava bojkota, predstavljana u nekom, u više, u svim, ili ni u

23 jednom slučaju kao isterivanje Albanaca sa radnih mesta iz policijskih redova,

24 iz struktura vlasti, itd.

25 O: Pa, ta...

26 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Generale, zaustavite se, molim Vas,

27 na trenutak. Osim ako nisam u krivu, mi smo već čuli iskaze i videli dokaze o

28 ovom konkretnom pitanju, dakle o bojkotu i opštem stavu separatista. Gospodine

29 Miloševiću, pređite na neku drugu temu.

30

1 G. MILOŠEVIĆ:

2 P: Generale, Vi ste juče ovde komentarisali čitav niz tabela koji...
3 koje pokazuju kako je nasilje eskaliralo, u kojim periodima i kako je nasilje
4 izgledalo za vreme pred rat, za vreme u toku rata i posle rata, posle odlaska
5 naših snaga sa Kosova i Metohije. Sad Vas pitam: šta su pokazali događaji posle
6 dolaska međunarodnih snaga i da li je to što se događalo, o čemu Vi imate
7 podatke, da li je održiva teza albanskih separatista da je uzrok njihove
8 bolge...borbe bio srpski...

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, čini mi se da
10 dolazite do onog trenutka svog glavnog ispitivanja kada, ustvari, izazivate
11 negativne efekte i ja neću dozvoliti to pitanje budući da se ponavlja,
12 repetitivno je.

13 Nema potrebe da sada izmišljate nova pitanja. Svedok tu svedoči već dva,
14 tri dana. Ako nemate dodatnih pitanja, mi ćemo okončati Vaše glavno ispitivanje
15 i onda će gospodin Nice početi sa unakrsnim.

16 OPTUŽENI: Ja imam još mnogo pitanja, gospodine Robinson.

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ukoliko su ta pitanja relevantna i
18 ukoliko nisu repetitivne prirode, biće Vam dozvoljeno da ih postavite.

19 OPTUŽENI: Hvala, gospodine Robinson. Vrlo ste ljubazni.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOŠEVIĆ:

2 P: Ja ću sada da zamolim svedoka da otvori tabulator 108. Ovde je jedna
3 vrlo, rekao bih, informativna analiza. To je dokument... na prvoj strani stoji:
4 "Septembar 1999. godine, Republika Srbija, Ministarstvo unutrašnjih poslova,
5 Resor javne bezbednosti."

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Pre nego što nastavite, gospodine
7 Miloševiću, čini mi se da nemamo prevod ovog dokumenta. Radi se o obimnom
8 dokumentu koji se sastoji od skoro tridesetak strana. Da li je ovaj dokument bio
9 predat na prevod?

10 OPTUŽENI: /nečujno/ predat na prevod. Izgleda da Vi još niste dobili taj
11 prevod, ali, ukoliko se slažete, ja mogu da pređem preko nekih delova ovog
12 dokumenta. Svedok može da se na njega pozove, a Vi ćete prevod dobiti, ako
13 smatrate da bi to bio način da se prođe?

14 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Čini mi se da se ovaj dokument bavi
15 događajima iz 1998. godine, zar ne?

16 OPTUŽENI: Ovaj dokument je urađen septembra 1999. godine. Znači bavi se
17 terorizmom albanskih separatista na Kosovu i Metohiji i metodima njihovog
18 delovanja, a pretpostavljam da mora da pominje i 1998. godinu, ali sigurno je
19 napravljen zaključno sa septembrom 1999. godine. Mnoge podatke ste videli koji
20 se odnose na taj period, tako da se ja neću zadržavati na nekim posebnim
21 podacima. Ovde se... ovde je jedan izuzetno koristan dokument za razumevanje
22 terorizma na Kosovu i Metohiji.

23 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, nemamo prevod
24 ovog dokumenta. Imamo dosta dokaza koji se odnose na 1998. godinu.

25 Ako biste mogli da nam ukažete na delove ovog dokumenta koji se odnose
26 na optužnicu, odnosno konkretnije na 1999. godinu, onda ćemo te delove dokumenta

27

28

29

30

1 staviti na grafoskop.

2 G. MILOŠEVIĆ:

3 P: Ovde se već na prvoj strani teksta - ne... ne govorim na prvoj strani
4 ovoga dokumenta; tu na prvoj strani je sadržaj, /nečujno/ računamo naslovnu
5 stranu - konstatuje da je "terorizam eskalirao tokom 1998. godine i početkom
6 1999. godine." Znači govori se o periodu u kome je terorizam eskalirao 1998. i
7 početkom 1999. "svirepim i beskrupuloznim ubistvima, otmicama i zlostavljanjem
8 nedužnih civila, žena, dece i staraca na kućnom pragu," itd, a onda kaže: "i
9 intenzivnim terorističkim napadima na objekte i pripadnike Ministarstva
10 unutrašnjih poslova, najčešće mučki, iz zasede i to prilikom kad su obavljali
11 redovne zadatke." I onda se govori kako eskalira, jer se govori o tome da "14
12 puta više terorističkih napada u 1998. godini nego za ceo period od 1991-1997.
13 godine." A onda na kraju druge stranice piše: "U periodu od dolaska snaga KFOR-
14 a..."

15 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, moguće je već
16 sada uočiti jedan određeni obrazac iznošenja Vaših dokaza. Tužilaštvo Vas tereti
17 za određene događaje. Što se tiče Kosova, vremenski period je januar 1999. pa do
18 juna 1999., i mislim to, konkretno, do 20. juna 1999. godine. Međutim kod Vas
19 postoji određena strast da se bavite dokumentima koji se ne odnose na taj period
20 već na period pre toga. Ja sam rekao da to možda i nije irelevantno, budući da
21 želite da pokažete određeni obrazac, ali Vi u jednom trenutku morate da dođete
22 do navoda iz optužnice. Veće vam neće dozvoliti da stalno izvodite dokaze koji
23 se odnose na 1998. godinu, osim ako nemate i dokaze koji se odnose i na 1999.
24 godinu, jer jedino na taj način ti prethodni dokumenti postaju relevantni. Ako
25 se Vi nećete baviti 1999. godinom, onda se dolazi do zaključka da svrha
26 izvođenja tih dokaza nije forenzičke prirode.

27 Ono šta mi želimo jeste da vidimo dokaze, ukoliko posedujete takve
28 dokaze, koji se odnose na navode iz optužnice i koje obuhvataju

29

30

1 vremenski period koji sam Vam malopre identifikovao. U suprotnom sve ovo nema
2 forenzičku vrednost i izgleda da se radi u neke druge svrhe.

3 OPTUŽENI: Gospodine Robinson, kad vam prezentiram neki dokument onako
4 kakav je on bio, kakav je napisan u originalu, treba da imate u vidu da ni jedan
5 od tih dokumenata nije pravljen u vezi sa ovim što vi nazivate "optužnicu", već
6 predstavlja zvanični dokumenat vlasti iz vremena u kome je pravljen. Ovaj koji
7 je sada na stolu, piše u njemu vrlo jasno - piše: "U periodu od 1. januara 1998.
8 godine do 28. septembra 1999." Dakle govori se o vremenu koje obuhvata 1998.,
9 zaključno sa 28. septembrom 1999., kada je, pretpostavljam, ova informacija
10 napravljena, kad je ovaj dokument napravljen.

11 Ja sad u njemu ne mogu da izmislim pregradu na kojoj...

12 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Uredu, gospodine Miloševiću. Uredu,
13 gospodine Miloševiću. Ukažite na relevantne delove ovog dokumenta. Imajte na umu
14 da nemamo prevod.

15 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Ja bih hteo jasno da iznesem svoje
16 ograde o tome da i dalje saslušavamo uopštene dokaze o ponašanju OVK terorista
17 umesto da se izvode dokazi o konkretnim događajima koji se navode u optužnici.
18 Ukoliko se ovaj dokument bavi događajima koji su obuhvaćeni optužnicom ili ako
19 se odnosi na određeno ponašanje tokom perioda od januara do juna 1999. godine,
20 dakle na period na koji se odnosi optužnica, onda bi dokument bio relevantan,
21 ali ukoliko se ne radi o tome, onda mi se čini da će se raditi o dokumentu kakve
22 smo već ranije vidali.

23 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ukažite nam sad na relevantne
24 delove.

25

26

27

28

29

30

1 OPTUŽENI: Sad ću da Vam ukažem na relevantne delove. A inače, u vezi sa
2 ovim što ste... što ste insistirali da Vas interesuje 1999. godina, ja to
3 uvažavam, sasvim. Međutim citiram Vam tačku 17, koja kaže: "Ovaj zajednički
4 zločinački poduhvat nastao je najkasnije u oktobru 1998. i trajao kroz ceo
5 period u kome su se desili zločini navedeni u tačkama od 1 do 5, počev približno
6 od 1. januara do 20. juna." Govori se o zajedničkom zločinačkom poduhvatu.
7 Govori se o delovanju države u funkciji samoodbrane od terorizma kao o
8 zajedničkom zločinačkom poduhvatu. To je suština ovoga o čemu se ovde
9 raspravlja, gospodine Robinson.

10 Ja ne mogu da iznosim dokaze ko je kojom rukom koga udario i kako je ko
11 pao. Ovde se govori o tome da je policija izvršila zločine. Ovde imamo
12 izuzetno kompetentnog generala policije koji ima 500 dokumenata, koji govori o
13 tome kako je policija se ponašala, kakva je naređenja imala, šta je činila i da
14 li se to, uopšte, može onda na bilo kakav način tvrditi ono šta...

15 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, ne želim da
16 sada držite govor. Ja sam Vam već rekao da nam ukažete na relevantne delove ovog
17 dokumenta.

18 G. MILOŠEVIĆ:

19 P: Generale, molim Vas, izdvojte ili želite da ja citiram nekoliko
20 delova ovog dokumenta?

21 O: Pa, ja bih možda mogao da budem od pomoći ako bih rekao da je ovo
22 zvanična analiza Ministarstva unutrašnjih poslova koja obuhvata dakle i 1998.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 godinu, ali naravno, i ceo period 1999. godine do dana kada je ona urađena, a to
2 je septembar, kol'ko se sećam, septembar 1999. godine. Dakle odnosi se većim
3 delom na taj period, a naravno, tretira i prethodni period i tertri...tretira
4 poratni period. Nešto od činjenica koje su ovde navedene, već smo prezentirali
5 na prethodnim sednicama.

6 P: Molim vas, da skratimo stvari, na trećoj strani se govori da je do
7 septembra 1999. godine izvršeno 5.527 terorističkih napada, a govori se o tome
8 koliko je lica ubijeno: 945 lica u tom istom pasusu, 654 građanina.

9 O: Tako je.

10 P: Znači, 654 građanina. Od toga 291 Srbin i Crnogorac, 243 Albanca i 19
11 pripadnika ostalih nacionalnih zajednica, 101, zasada, neidentifikovano lice.

12 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Da li su ovo neke druge statistike? Da
13 li se one razlikuju od onih statističkih podataka koje smo već imali?

14 SVEDOK: Ne razlikuju se. Ovo bi trebalo da budu...trebalo da budu isti
15 podaci.

16 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Hvala Vam.

17 OPTUŽENI: Ovo je samo, gospodine Bonomy, analiza koja raspolaže istim
18 podacima. Ne mogu se razlikovati brojevi, ali se u njoj mogu videti tačno
19 objašnjenja kako se šta događalo i zbog toga je ona veoma korisna.

20 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Ali koja je svrha svega toga? To smo
21 već čuli.

22 OPTUŽENI: Pa, svrha je, pošto je ovo celovita analiza, da se prihvati
23 kao dokazni predmet, jer ako se pročita sve što u njoj piše, onda bi, naravno,

24

25

26

27

28

29

30

1 ovo što se ovde pokušava da objasni kao nekakav zločinački poduhvat protiv
2 Albanaca, bilo potpuno... potpuno besmisleno. Naravno, nije reč samo o ovoj
3 analizi, reč je i o mnogim drugim dokumentima, jer ovo što se ovde govori nije
4 utemeljeno ni na kakvim... ni na kakvim dokazima.

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, ako se bilo
6 koji deo ovog dokumenta odnosi na januar - juni 1999. godine, dakle ako se
7 odnosi na navode iz optužnice, onda ćemo Vas saslušati.

8 OPTUŽENI: Ja sam tražio da se ovaj dokument, pošto je to celovit
9 dokument Ministarstva unutrašnjih poslova, unese kao dokazni predmet. Ja neću
10 dalje da ga citiram. Podaci su izneti o onome što je bilo bitno u vezi sa
11 posledicama terorističkih napada i njih smo analizirali vrlo pažljivo juče.

12 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, kao i u vezi sa drugim dokaznim
13 predmetima možda ćemo morati da iznesemo argumente kasnije, ali ako je ovo opseg
14 izvođenja dokaza u vezi sa ovim dokumentom koji nije preveden, onda tražim od
15 Veća da ne prihvati uvrštavanje ovog dokumenta.

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, kao što sam već
17 ranije rekao, mi ćemo na kraju izvođenja dokaza razmotriti sve dokumente, dakle
18 sva pitanja vezano za prihvatljivost dokaza.

19 Gospodine Miloševiću, koje je sledeće područje, odnosno tema Vašeg
20 ispitivanja?

21 OPTUŽENI: Ja sam imao nameru da pitam svedoka šta zna o napadima na
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 verske objekte, spomenike kulture, izbjeglička naselja, škole, zdravstvene
2 ustanove, humanitarne radnike, itd.

3 O: Pa, deo odgovora na to pitanje upravo se nalazi...

4 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da li se to odnosi na neku konkretnu
5 optužbu iz optužnice?

6 OPTUŽENI: Pa, to je sve u jednom...

7 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ako se odnosi, molim Vas da nam
8 kažete o kom paragrafu se radi. Govorimo o paragrafu optužnice.

9 OPTUŽENI: Ja ću doći na... na paragrafe optužnice, a ovde je reč o
10 jednoj opštoj situaciji u kojoj je policija dejstvovala, o čemu svedo...

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, mi sada ne
12 govorimo o jednoj uopštenoj situaciji. Ovde se radi o suđenju. Vi se teretite za
13 konkretna dela i izvođenje Vaših dokaza mora da se odnosi na te tačke optužnice.
14 Meni je drago što ste to sad upravo rekli jer je jasno da se krećete u pogrešnom
15 pravcu. Ne radi se o uopštenoj situaciji. Vi niste na slobodi. Vi morate ovde da
16 izvodite dokaze koji se tiču optužnice. Ja neću dozvoliti izvođenje dokaza
17 ukoliko se oni ne odnose na konkretne navode optužnice ili na konkretne
18 paragrafe optužnice, budući da gubimo vreme.

19 OPTUŽENI: Gospodine Robinson...

20 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ako postoji neka druga namera koju
21 Vi imate na umu, a koja nije dokazne prirode, ovo nije mesto za tako nešto.
22 Dokazi o napadima na verske objekte, kulturne spomenike, škole, itd., možda to
23 jeste relevantno, ali dokazi moraju da se odnose na optužnicu.

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

sreda, 18.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo /doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik /B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 OPTUŽENI: Gospodine Robinson, Vi ste upravo rekli kako sam ja ovde
2 optužen za konkretna dela. Da li Vi možete da me poučite koje sam ja to
3 konkretno delo koje je sačinjeno... koje je sadržano u optužnici uopšte počinio
4 i da li ga ima? Jer i oni kažu da ga nema, nego je...

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Zaustavio sam Vas. Zaustavio sam
6 Vas. Optužnica Vam je bila pročitana na početku ovog suđenja i Vi ste upoznati s
7 optužnicom. Sad krenimo dalje.

8 OPTUŽENI: Pa, ja verovatno nisam dovoljno pametan da vidim koje sam
9 konkretno delo počinio na koje me Vi sad upućujete da treba da Vam dokazujem da
10 ga nisam počinio. Inače, ja mislim da je vreme za pauzu pa predlažem da, ako
11 nemate ništa protiv, realizujemo ono...

12 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, prošlo je vreme za pauzu.
13 Napravićemo sad pauzu od 20 minuta.

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

15 ... Početak pauze u 10.34h

16 ... Sednica nastavljena u 11.00h

17 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

18 Izvolite sjesti.

19 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, možete
20 nastaviti s glavnim ispitivanjem.

21 OPTUŽENI: Hvala, gospodine Robinson.

22 G. MILOŠEVIĆ:

23 P: Generale, ovde je kao svedok svedočio britanski političar Paddy
24 Ashdown. U tabulatoru 40 nalazi se kratak izvod iz transkripta. Ja ću Vam samo
25 citirati jedan deo onoga što je on rekao, a onda ću Vas zamoliti da odgovorite
26 na pitanje.

27 To je, inače, strana 27 od 84, svedočenje Paddyja Ashdowna. Na samom dnu

28

29

30

1 strane on odgovara na moje pitanje koje je bilo u vezi sa tim da je dobro
2 poznata činjenica da je ra... se radilo o teroristima. On odgovara sledeće...
3 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Tabulator 40 je nešto drugo.
4 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] To nije tabulator 40.
5 OPTUŽENI: Ne znam da li sam ja napravio *lapsus linguae* ili se nije dobro
6 čulo? Govorim o tabulatoru 140.
7 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ali to nije autentični transkript.
8 OPTUŽENI: Ja sam ovaj dobio. Ovde gore piše: "*ICTY, Friday, 15 March.*
9 *Page 27 of 84.*" Pretpostavljam, dnevni transkript.
10 Mogu li da nastavim, gospodine Robinson?
11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, ovo izgleda da
12 nije transkript svjedočenja. Odakle dolazi taj transkript?
13 OPTUŽENI: Ja sam zamolio saradnike da izvade iz transkripta, iz
14 svedočenja Paddyja Ashdowna. Pretpostavljam da su oni to skinuli sa ovog zapisa
15 koji postoji ovde. Ne znam odakle bi drugo mogao da dolazi.
16 G. NICE: [simultani prevod] Ako Vam to može biti od pomoći, u verziji
17 zapisnika koji ja imam ovaj dio počinje pri dnu stranice 2398. Sada gledam na
18 prvo puno /?cijelo/ pitanje: "Pokažite oboje. Pokažite oboje. Ovdje možete
19 videti oboje."
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Da, evo, to sam i ja pronašao.

2 G. NICE: [simultani prevod] Dobro, tako da možemo relativno lako
3 provjeriti točnost ovog transkripta. Izgleda da je ovaj transkript skinut sa
4 nekog *web sitea*.

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Uredu, gospodine Miloševiću.
6 Nastavite. A ako bude nekih netočnosti, mi ćemo to moći provjeriti.

7 OPTUŽENI: Dakle, odgovor gospodina Ashdowna glasi: [simultani prevod]
8 "Gospodine Miloševiću, nikada nisam negirao da je to bila teroristička
9 organizacija. Nikada nisam ni na koji način pokušao opravdati patnje, bol i
10 ubistva nevinih Srba i srpskih civila koje je prouzrokovala ta organizacija.
11 Dapače, preduzeo sam korake kako bih iznio preporuke o tome kako da se to
12 završi. Nikada nisam negirao, niti u ovom svjedočenju, niti, koliko mi je
13 poznato, u bilo kojem drugom govoru ili članku kojeg sam napisao, da je bilo
14 aktivnosti OVK i da su nedužni Srbi propatili. Ali ništa od toga ne opravdava
15 niti daje izgovor za upotrebu ekscesivne skandalozne sile od strane Vaših
16 oružanih snaga, pod Vašom kontrolom, na jedan arbitraran način, usmjereno protiv
17 civilnog stanovništva," [na B/H/S-u] itd., ovaj, crtica, kako stoji u
18 transkriptu.

19 Nadam se da se to potpuno slaže sa, sa transkriptom koji Vi imate pred
20 sobom.

21 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, sjećam se toga veoma dobro.

22 OPTUŽENI: Dobro.

23 G. MILOŠEVIĆ:
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Dakle, generale, Paddy Ashdown govori o tome da, čuli ste, nikad nije
2 osporavao da je u pitanju teroristička organizacija, ali da je ovde reč o
3 prekomernoj upotrebi sile. Molim Vas, sad ćemo se pozabaviti pitanjima koja daju
4 odgovor na to da li je reč o prekomernoj upotrebi sile, ali pre toga Vas molim
5 samo da kažete šta Vi mislite o ovoj konstataciji svedoka Paddyja Ashdowna?

6 O: Ona je malo duža, ali čini mi se da sam je dobro razumeo. Dakle, ja
7 apsolutno mogu da se složim sa dve stvari iz ove tvrdnje gospodina Ashdowna.
8 Prvo, nesporno je, naravno, da je reč o terorističkoj organizaciji koja se zvala
9 OVK i drugo, ja apsolutno izražavam žaljenje prema svim žrtvama oružanih sukoba,
10 ne samo na Kosovu i Metohiji, nezavisno od toga na kojoj su strani i od koga su
11 stradali. Ali, naravno, ja nikako ne mogu da se složim sa ovom konstatacijom da
12 je policija generalno upotrebljavala, kako je ovde prevedeno, surovu,
13 neprimerenu, možda i neproporcionalnu silu. To, jednostavno, nije tačno.

14 To, takođe, ne znači, naravno, da nije bilo pojedinačnih slučajeva
15 prekoračenja, pa i zloupotrebe, ovlašćenja u primeni sredstava prinude,
16 konkretnije, u primeni oružja, službenog naoružanja u policiji, kao sredstva
17 policijske prinude.

18 P: Pošto je ovo jedno od suštinskih pitanja - dakle nije sporno da je
19 teroristička organizacija, nego je reč o surovoj i preteranoj upotrebi sile -
20 kako možete da okarakterišete uslove u kojima je na Kosovu i Metohiji delovala
21 policija u ovom kritičnom periodu, 1998. i 1999. godine?

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Pa, očigledno je i iz svega što sam do sada rekao, jasno, da je
2 policija tokom druge polovine 1998. godine i tokom prve polovine 1999. godine
3 delovala u izrazito složenim uslovima na Kosovu i Metohiji, a oni bi se možda
4 konkretnije mogli okarakterisati kao izrazita premoć pretnji svim pripadnicima
5 policije, naravno i građana, od strane delova... od strane terorističkih
6 organizacija OVK, kao i od vazdušnih udara NATO-a, nad svim merama koje je
7 policija i građani preduzimali da se od takvih pretnji zaštite.

8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, dobro je da
9 ste se pozvali na ovu konkretnu izjavu gospodina Paddyja Ashdowna, koje se i ja
10 veoma dobro sjećam, jer, po mom mišljenju, to je upravo u velikoj mjeri navod
11 izrečen protiv Vas, navod na kojeg Vi morate odgovoriti. Dakle, nije uopće
12 sporno da je OVK bila organizacija koja je izazivala patnje pa čak i činila
13 ubistva. Ono što je ovdje sporno je odgovor na to i pretjerana priroda tog
14 odgovora. No Vi nećete dobro odgovoriti na tu optužbu izvedeći dokaze veoma
15 generalne prirode, kao što je ovaj iskaz koji sada slušamo od pomoćnika
16 ministra. Vi ćete odgovoriti na tu optužbu tako da izvedete dokaze koji govore o
17 konkretnim optužbama u optužnici.

18 Ja sam Vam taj savjet već ranije dao i ja znam da je Vaš karakterističan
19 odgovor to da kažete da ono šta ja kažem, zapravo, znači da je breme dokazivanja
20 na Vama. I zato Vam sada želim razjasniti: breme dokazivanja je uvijek na
21 Optužbi. Međutim kad govorimo o Vašem dokaznom postupku obrane... o Vašoj
22 obrani, ja Vam savetujem da Vaše dokaze skoncentrirate na konkretne optužbe u
23 optužnici.

24 Ako general može svjedočiti o bilo kojoj od optužbi sadržanih u
25
26
27
28
29
30

1 optužnici, a ima ih mnogo, onda bi on to trebao raditi, a ne da Vi od generala
2 dobijate iskaz u kojem on daje svoje opće impresije o OVK i opće impresije o
3 ponašanju srpskih snaga.

4 OPTUŽENI: Potpuno razumem to što ste rekli, gospodine Robinson, ali
5 rekli ste na samom početku da je veoma važno pitanje, pitanje ove tvrdnje i
6 optužbe da je reč o preteranoj upotrebi sile i ja zato nameravam da postavim
7 svedoku nekoliko pitanja koja daju odgovore upravo na te optužbe koje se tiču
8 preto... prekomerne upotrebe sile. Dakle pitanja koja se tiču uslova rada
9 policije na Kosovu i Metohiji, načina rada policije, primena policijske sile i
10 zakonitosti u radu policije. Smatram, nadam se da ćete se složiti, da su to
11 četiri teme na koje se mora odgovoriti da bi se dobio... dobila jasna predstava
12 o tome je li i u kojoj meri mogla da bude preterano upotrebljena sila. Jer ako
13 se nemaju u vidu ni uslovi rada, ni način rada, ni primena policijske sile, ni
14 zakonitost u radu policije, onda se na ova pitanja ne može odgovoriti ispravno,
15 a smatram da Vas to interesuje.

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, ali kojim standardima Vi
17 ocjenjujete legalnost upotrebe sile od strane policije?

18 OPTUŽENI: Standardima...

19 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da li je policija djelovala na
20 zakonit način ne procenjuje se na osnovu standarda iz Vaše države. Ovdje se to
21 procenjuje na osnovu standarda iz međunarodnog humanitarnog prava i
22 međunarodnog krivičnog prava. No ovo što Vi sada želite iznijeti nije
23 irelevantno, no nadam se da ćete isto tako iznijeti i dokaze koji se odnose na
24 konkretne optužbe.

25

26

27

28

29

30

1 Izvolite, postavite prvo pitanje.

2 G. MILOŠEVIĆ:

3 P: Dakle pitao sam Vas u vezi sa uslovima rada policije i Vi ste rekli
4 da su ti uslovi bili izrazito teški i objasnili težinu uslova napadima i UČK i
5 bombardovanjem NATO pakta. Da li je to bila suština Vašeg odgovora?

6 O: To je bila suština mog uopštenog odgovora, ali, naravno, mogao bi da
7 kažem još nekoliko reči detaljnije ako ima potrebe.

8 P: Samo najkraće, molim Vas.

9 O: Pa, najkraće rečeno, složenost tih uslova, pored onoga šta sam već
10 rekao, karakterisala je i činjenica da je određeni deo teritorije Kosova i
11 Metohije bio pod određenom kontrolom pripadnika OVK. Osim toga sa prvim NATO
12 udarima nastala je jedna prilično ozbiljna konfuzija u svim strukturama i na
13 svim nivoima. Takođe prohodnost komunikacija zbog stalnih NATO pretnji bila je
14 ozbiljno ugrožena, a sve komande i policije, a kako znam, i vojske, bile su
15 prevashodno prinuđene da zaštite sopstvena komandna mesta tako što će ih vrlo
16 često menjati.

17 Osim toga sa prvim danima NATO udara na Kosovu i Metohiji, pogođena je i
18 glavna telefonska centrala u Prištini /Prishtinë/, koja je bitno onemogućavala
19 efikasne uslove za komuniciranje između istočnih i zapadnih delova Kosova i
20 Metohije.

21 Sve to zajedno bitno je onemogućavalo da policija, na pravi način, kao
22 što to radi u redovnim uslovima, drži pod kontrolom teritoriju, naselja pa čak i
23 sopstvene jedinice.

24 P: Generale, kad kažete da je reč bila o teškim uslovima, da li se
25
26
27
28
29
30

1 na primer već u tabulatoru 141 može videti u kakvim uslovima rade policajci na
2 terenu i šta se, ustvari, događa?

3 Ovde je jedna depeša štaba Ministarstva...

4 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Nije prevedeno.

5 OPTUŽENI: Dobro.

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ovo se takođe odnosi na jul 1998.

7 G. MILOŠEVIĆ:

8 P: Da li se u tabulatoru 149 nalazi zapovest od 22. maja 1999. godine?

9 O: Nalazi se.

10 OPTUŽENI: Nadam se da je ona prevedena.

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, to je prevedeno.

12 G. MILOŠEVIĆ:

13 P: Evo, imamo priliku, pošto je ovo i prevedeno, i može da se vidi, da
14 li biste bili ljubazni da...

15 O: Pa, ovde je reč o jednoj zapovesti za konkretnu antiterorističku
16 akciju od 22.05.1999. godine, ali mislim da smo mi ove zapovesti već prošli.
17 /nečujno/

18 P: Ovo je... Ovo je bilo reči o... o uključivanju snaga MUP-a u
19 sadejstvo sa vojskom. Sa tog stanovišta smo samo koristili zapovest. Međutim
20 sada, govoreći o uslovima, da li se ovde na prvoj strani, kad se opisuje

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 neprijatelj, govori da je znači: 22.05. se konstatuje da je poslednjih 10, 15
2 dana pojačana koncentracija i borbene aktivnosti šiptarsko-terorističkih snaga u
3 širem rejonu ovih sela koja se ovde navode?

4 O: To se očigledno vidi, a to je, inače, standardni sadržaj tačke 1 u
5 ovakvim borbenim dokumentima.

6 P: Onda se kaže da su "intenzivirana zasebna i prepadna dejstva na
7 pojedinačna motorna vozila i snabdevačke kolone..."

8 O: Tako je.

9 P: "... da je cilj šiptarsko-terorističkih snaga iznenadnim dejstvima
10 nanositi gubitke u živoj sili i sredstvima ratne tehnike izazvati nesigurnost
11 kod pripadnika vojske i MUP-a i ometanje saobraćaja na komunikacijama."

12 O: Tako je.

13 P: Onda se govori gde je povećana koncentracija UČK.

14 O: Da, tačno, u kojim rejonima i pravcima /nečujno/.

15 P: Dakle to je sve 22. maj 1999. Onda se govori o naoružanju.

16 O: Tako je.

17 P: Pored standardnog naoružanja, pešadijskog, govori se o mitraljezima,
18 protivavionskim mitraljezima 12,7, ručnim bacačima i minobacačima 60 i 82
19 milimetara.

20 O: Tako je.

21 P: Onda se govori da je na prilazima i u naseljenim mestima izvršeno
22 zaprečavanje miniranjem prilaznih puteva i napuštenih kuća.

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

sreda, 18.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo /doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik /B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Tako je.

2 P: To sve znači su uradili teroristi?

3 O: Tako je.

4 P: I govori se kako postižu gubit...gubitke kod snaga Vojske Jugoslavije
5 i MUP-a, i onda se kaže da će "verovatno odbrana, njihova, biti podržana
6 dejstvom nasto... NATO avijacije i krstarećih raketa iz vazdušnog prostora."

7 O: Tako je.

8 P: Da li je dakle sve to što je ovde opisano bila...

9 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Mogu li ja pitati, kakva je Vaša veza
10 s ovim dokumentom, gospodine Stevanoviću?

11 SVEDOK: Pa, moja veza s ovim dokumentom je samo utoliko što se on nalazi
12 u dokumentima Ministarstva unutrašnjih poslova i svakako što je na ovom zadatku
13 po ovoj zapovesti uključena, verovatno...

14 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Znači taj dokument nije izdat Vama? Ta
15 naredba nije izdata Vama?

16 SVEDOK: /prevod engleskog transkripta: "Naravno da ne."/

17 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Mogu li onda sada pitati gospodina
18 Miloševića, koja je svrha pitanja koja Vi postavljate u ovom trenutku? Pomozite
19 mi da identificiram što će ovaj iskaz pokazati, a da mi već nismo o tome čuli
20 mnogo od ovog svjedoka?

21 OPTUŽENI: Pa, upravo sam postavio pitanje, ako ste čuli, gospodine
22 Bonomy, u kojim je uslovima radila policija u ovo kritično vreme i pročitao sam

23

24

25

26

27

28

29

30

1 deo zapovesti koji se odnosi na dejstva neprijateljske strane i pitam svedoka,
2 pošto je i on bio na Kosovu i Metohiji, da li je to...

3 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Da li Vi prihvaćate da je policija
4 djelovala brutalno i sada to pokušavate opravdati? U čemu je relevantnost uslova
5 pod kojim je policija djelovala? Da li su se oni ponašali na nepravilan način
6 zbog tih uslova ili Vi kažete da su se oni ponašali na pravilan način? Što je
7 teza koju Vi iznosite?

8 OPTUŽENI: Gospodine Bonomy, policija se - evo, sasvim jasna teza koju
9 iznosim - policija se masovno i generalno ponašala na pravilan način, a izuzetno
10 i pojedinačno na nepravilan način, s tim što je masovno i generalno ponašanje
11 policije bilo u skladu s propisima i sa naredbama, a pojedinačno i brutalno
12 ponašanje pojedinaca bilo predmet krivičnog gonjenja i postupaka od strane te
13 iste policije. To je ono što je istina.

14 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Pa, zašto onda ne idemo na činjenice
15 koje to pokazuju? Zašto stalno gledamo naređenja o tome šta treba da se uradi
16 ili izvještaj o tome šta se dešavalo? Zašto ne idemo na ponašanje samih
17 policajaca?

18 OPTUŽENI: Ja upravo na to ponašanje i idem, ali pretpostavljam da je
19 potrebno da se zna u kojim uslovima se sve to događa i da li je u tim uslovima
20 onda moguće... Vi ste čuli u odgovoru svedoka da u tim uslovima nekad nije bilo
21 moguće kontrolisati svakog pojedinca u sastavu oružanih snaga, pa čak i u
22 sastavu policije. I da su onda u takvim uslovima mogućnosti ekscesa veće, što
23 ekscese ne opravdava, ali govori o postupcima policije posle toga u vezi s tim

24
25
26
27
28
29
30

1 ekscesnima.

2 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ranije smo se bavili tabulatorom 148,
3 koji je sad sličan ovome. Mislim da možemo brzo dalje.

4 OPTUŽENI: Dobro.

5 G. MILOŠEVIĆ:

6 P: U tim okolnostima, generale, da li je bila praksa da Albanci
7 prijavljuju policiji sva krivična dela koja su se protiv njih dogodila, a čiji
8 su počinioci bili pripadnici UČK?

9 O: Taj bitan detalj sam izostavio iz... iz prethodnog odgovora. Naravno,
10 važna činjenica u vezi sa postupanjem policije u navedenom periodu jeste i
11 činjenica da su Albanci u velikoj meri izbegavali, odnosno nisu prijavljivali
12 bezbednosne događaje, uključujući i one najteže, policiji. Pre svega od straha
13 od osвете zbog same činjenice da komuniciraju sa policijom. To je svakako jedan
14 od razloga zbog čega policija nije mogla svaki događaj da evidentira i da po
15 svakom događaju postupa.

16 P: Dobro. U tim uslovima da li je policija nastojala da iskoristi sva
17 sredstva da sazna o svim događajima sve što je moguće?

18 O: Tako je. I... i u tako teškim uslovima policija je činila sve da
19 postupa na isti način kako inače čini u mirnodopskim uslovima i kako to inače
20 uobičajeno čini na primer i danas.

21 P: Dobro. Da li možemo da vidimo jedan primer u tabulatoru 56. To je
22 datum 23. maj 1999. godine, Priština, znači štab MUP-a, depeša.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Izvinjavam se, samo koji je tabulator?
2 P: 56. Štab MUP-a dakle...
3 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] 156?
4 OPTUŽENI: 56.
5 SVEDOK: Tako je. Ja imam ovu depešu.
6 G. MILOŠEVIĆ:
7 P: Dobro. A ovde se vidi... Znači, to je početak poslednje nedelje maja
8 1999. godine. To je svim SUP-ovima, od 1 do 7, načelnicima, poslato iz štaba.
9 Kaže: "Neophodno je da obavestite direktore bolnica i drugih zdravstvenih
10 ustanova u koje se dovode poginula i povređena lica, bez obzira o kome se radi
11 (pripadnik MUP-a, vojske, građanin), da bez izuzetka o tome odmah obaveštavaju
12 dežurne službe SUP-a, koje će uputiti kriminalističke inspektore radi uzimanja
13 osnovnih podataka o licima, mestu, vremenu i načinu nanošenja povrede i druge
14 podatke dostavljati izveštaje štabu.
15 Dakle, generale, pitao sam Vas da li su svi... sva sredstva korišćena da
16 se dođe do podatka o bilo kakvom... kakvoj posledici koja je nastala bilo o
17 ranjenim, poginulim, povređenim, i bez obzira i nediskriminatorno na građane,
18 policiju, vojsku, sve.
19 O: Tako je. Policija uobičajeno koristi sve moguće izvore podataka,
20 informacija o bilo kom događaju kako bi mogla da preduzme mere iz svoje
21 nadležnosti.
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Ova depeša na određen način ima veze sa onim prethodnim odgovorom, kada
2 sam rekao da Albanci u velikoj meri nisu prijavljivali događaje, uključujući i
3 ove sa smrtnom posledicom, pa je ova depeša verovatno imala za cilj da jedan od
4 posebnih načina saznavanja o događajima sa smrtnim posledicama i sa teškim
5 telesnim povredama bude i preko nadležnih odgovarajućih zdravstvenih ustanova,
6 gde se očekuje da se takva lica najpre dovode radi zbrinjavanja. Cilj je,
7 naravno, bio da se što više takvih događaja registruje kako bi se nakon toga
8 moglo raditi na njihovom rasvetljavanju u policijskom i, naravno, u drugom
9 smislu.

10 P: Da li je policija unapred planirala - kad je počela da postaje i
11 nagoveštena opasnost od bom...bombardovanja - da li je policija unapred
12 planirala kako da se obave policijski poslovi u tim drugim teškim uslovima i da
13 li je u tom pogledu na isti način tretirala sve građane?

14 Ja Vam skrećem pažnju na... na tabulator... na tabulator 53, koji je
15 od... od oktobra 1998. godine i koji se odnosi na "Mere i aktivnosti za
16 sprečavanje i otklanjanje posledica u slučaju bombardovanja ciljeva na Kosovu i
17 Metohiji od strane NATO", koji donosi štab Ministarstva.

18 O: Policija, kao i svaka druga državna institucija, ima predviđene
19 obaveze priprema za postupanje u slučaju agresije, odnosno u slučaju rata. Ovaj
20 dokument pokazuje šta je policija planirala da preduzme kako bi se pripremila da
21 adekvatno reaguje i da postupa u uslovima ag... NATO agresije, koja se u ovom
22 trenutku, očigledno, se činila izvesnom.

23 P: Dobro. Samo da skrenem pažnju na... na "B". "Nakon bombardovanja" -
24 misli se konkretnog bombardovanja, svakodnevnog - tačka 3 kaže: "Pružati pomoć
25 sanitetskim ekipama na zbrinjavanju povređenih pripadnika vojske i građana i
26 obezbediti društvenu imovinu i imovinu građana od razvlačenja i krađe."

27
28
29
30

1 O: Tako je.

2 P: I naravno, onda mere raščišćavanja komunikacija, gradskih ulica, itd.

3 O: Sve ove mere, kao što se vidi, podeljene su na mere pre
4 bombardovanja, na mere za vreme bombardovanja i na mere nakon bombardovanja.

5 P: U tabulatoru 55, koji nosi datum 18. februar 1999., govori se o
6 pojačanim pritiscima i svim merama koje policija preduzima da obavlja svoje
7 poslove...

8 O: Tako je.

9 P: ... u tim otežanim uslovima.

10 O: Tako je. Ovo je konkretna depeša kojom se organizacione jedinice
11 Ministarstva obaveštavaju, odnosno kojima se nalažu konkretne mere u vezi sa
12 eventualnom agresijom.

13 P: Hvala, generale.

14 O: Naravno, ovde se ukazuje na...

15 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, primećujem da
16 u prvom paragrafu se spominju veći pokreti stanovništva iz graničnih područja
17 prema unutrašnjosti.

18 Da li bi svedok mogao da iznese svoj komentar u vezi sa tim? Odnosno
19 zašto se očekivalo da će do tako nečega doći?

20 SVEDOK: Gospodine predsedavajući Sudskog veća, ovaj citat se logično
21 odnosi na logičnu pretpostavku da, ako bi došlo do kopnene agresije, građani iz
22 prigraničnih područja u principu se sele prema unutrašnjosti napadnute države.
23 Dakle, ova konstatacija, ovaj citat dolazi od takve procene da se to može
24 desiti. I, naravno, ne odnosi se na Kosovo i Metohiju, nego se odnosi uopšte na
25 prigranična područja na teritoriji Republike jer u tom trenutku, naravno,

26

27

28

29

30

1 agresija nije počela. Svi podaci sa kojima policija i državni organi raspolažu,
2 svode se na pretpostavke i na procene šta se može desiti u slučaju da do
3 agresije dođe. Naravno, kada dođe do agresije moguća su odstupanja od tih i
4 takvih procena.

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Uredu. Hvala Vam.

6 G. MILOŠEVIĆ:

7 P: Generale, Vi ste pomenuli da je policija imala otežane uslove u
8 kretanju, u održavanju kvaliteta veza, u kvalitetu informisanja, izveštavanja.
9 Kako se policija ponašala u tim otežanim uslovima, posebno kada bi se odigrao
10 neki događaj koji Vi u Vašem službenom rečniku nazivate "bezbednosni događaj"?

11 O: Tako je. Uopšteni deo odgovora na to pitanje već sam dao. Mogu
12 eventualno da konkretizujem redosled aktivnosti koj...koje bi policija preduzela
13 nakon toga što bi imala saznanje o bilo kakvom od tih događaja.

14 Dakle prvo, po prijemu informacije policija pokušava da izađe na lice
15 mesta i da proveriti tačnost informacije. Ukoliko se informacija pokaže tačnom,
16 policija preduzima mere na obezbeđenju mesta događaja i na obaveštavanju
17 nadležnih pravosudnih organa. Nakon obaveštavanja pravosudnih organa, policija u
18 principu postupa po njihovim nalogima. Najčešće asistira prilikom vršenja
19 uviđaja ili, po ovlašćenju nadležnog istražnog sudije, sama vrši uviđaj.

20 Zavisno od odluka istražnog sudije i tužioca, policija, takođe, asistira
21 u ekshumaciji, obavlja odle...određene logističke poslove vezane za eventualnu
22 obdukciju, takođe preduzima mere formiranja kriminalističko-tehničke
23 dokumentacije o samom događaju, koja se kasnije koristi u svakom postupku,
24 uključujući, pre svega, sudski, i, naravno, takođe po nalogu istražnog sudije

25

26

27

28

29

30

1 asistira prilikom sahranjivanja poginulih ...

2 P: Dobro.

3 O: ... ili stradalih lica, ukoliko je reč o takvom događaju.

4 P: Dobro, generale. E, sad mi recite u kojim situacijama... u kojim
5 situacijama to dokumentovanje bezbednosnih događaja koje ste sad pomenuli ipak
6 nije bilo moguće. U kojim situacijama nije bilo moguće?

7 O: Dokumentovanje i ukupan rad, koji sam objasnio, policije po
8 događajima nije bio moguć, odnosno nije urađen jedino u slučajevima
9 neprijavlivanja, odnosno u slučajevima kada policija nema nikakvo saznanje o
10 događaju, zatim u slučajevima kada je prosto nemoguće naći bilo kakav trag o
11 prijavljenom događaju i nije moguće u tom trenutku utvrditi da sam događaj
12 postoji kao takav, i treći slučaj je kada je iz razloga bezbednosti bilo
13 apsolutno nemoguće ići... izaći na lice mesta gde se navodno prijavljeni događaj
14 desio, a takvih slučajeva je u vreme bombardovanja bilo svakako.

15 P: Dobro. Samo nekoliko pitanja o načinu delovanja policije. Dakle mi
16 smo mogli da iz ovih dosadašnjih odgovora - da Vas to uopšte ne pitam - da
17 razumemo šta su bili ključni zadaci i 1998., i 1999. Odgovorite mi - Vi ste
18 objasnili, uglavnom, šta su bili ključni zadaci - da li je policija na bilo koji
19 način delovala diskriminatorno s obzirom na nacionalnu, versku ili bilo koju
20 drugu pripadnost pojedinca i grupa prema kojima se deluje?

21 O: Naravno da nije. Policija je preduzimala mere isključivo prema
22 teroristima i prema kriminalcima svih vrsta i prema prekršiocima prava
23 nezavisno... apsolutno nezavisno od njihove bilo kakve pripadnosti. Zavisilo je
24 isključivo od toga šta su počinili i u vezi sa kakvim događajem se dovode u
25 vezu.

26 P: Dobro, to je u vezi s počinocima. A da li je delovala
27 diskriminatorno kada su u pitanju subjekti koje je štitila?

28 O: Takođe nije. Dakle policija je preduzimala jednake mere zaštite prema
29

30

1 svim licima nezavisno od njihove bilo kakve pripadnosti, a zavisno opet,
2 isključivo od toga kakva je bila vrsta njihove ugroženosti.

3 P: Pa, dobro, koje oblike delovanja je policija koristila za izvršavanje
4 zadataka suzbijanja terorizma na Kosovu i Metohiji?

5 O: Pa, oni se mogu svesti - čini mi se da sam nešto od toga rekao - na
6 preventivne oblike delovanja, zatim na reagovanje na terorističke napade i na
7 izvođenje konkretnih, planiranih antiterorističkih akcija ili operacija.

8 P: Šta su bili preventivni oblici delovanja?

9 O: Pa, preventivni oblici delovanja su se prevashodno odnosili na
10 prikupljanje bezbednosnih podataka o delovanju i kretanju pripadnika
11 terorističke organizacije, zatim na zaštitu naselja, komunikacija, na zaštitu
12 sopstvenih jedinica. Ustvari, preventivni oblici delovanja imale su... imali su
13 za cilj da se događaj - da se tako izrazim - da se događaj ne desi, da se ne
14 desi napad terorista tako da se ne može adekvatno reagovati na njega.

15 P: Da li imate neki primer da... da su Vas iz nekog sela pozivali da ih
16 štitite, gde se očekivalo da mogu da se pojave teroristi, gde Vi niste
17 eventualno blagovremeno obratili pažnju.

18 O: Da, tih primera je svakako bilo puno na nižem nivou. Ja mogu da se
19 setim jednog primera gde sam neposredno otišao u to selo. Mislim da je to selo u
20 opštini Istok /Istog/ i da se zove Crkolez /Čêrkolez/. Oni su malo selo sa malim
21 brojem stanovnika, a u susedstvu im je jedno veliko albansko selo, i oni su jako
22 bili isprepadani, želeli su da napuste to selo, ali nakon uveravanja da će biti
23 zaštićeni nakon toga što smo im poslali jednu manju jedinicu tamo, oni su ostali
24 i, ako se dobro sećam, oni i sada žive, naravno, u malom broju, u tom istom
25 selu.

26 P: A recite mi, pošto ste rekli da je policija i reagovala i izvodila
27 antiterorističke akcije, da li je policija češće izvodila antiterorističke
28 akcije ili je češće reagovala na terorističke napade.

29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

sreda, 18.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo /doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik /B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Pa, naravno da je češće reagovala. Tokom 1998. godine, sve do, negde,
2 jula, avgusta, isključivo je policija reagovala na terorističke akte, a juče sam
3 rekao, uz to se i uzdržavala od prolaska kritičnim komunikacijama i od ulaska u
4 kritična sela. Jul, avgust, ako se dobro sećam, i septembar, policija je
5 učestvovala u planiranim antiterorističkim akcijama, ali, uslovno rečeno, i te
6 antiterorističke akcije imaju na određen način reaktivan karakter jer se one
7 izvode nakon serije terorističkih napada na određenim komunikacijama i u
8 određenim zonama. U vreme Verifikacione misije policija je, praktično, samo
9 reagovala na terorističke akte, uz prethodno prijavljivanje takvih aktivnosti
10 verifikatorima.

11 U toku 1999. godine izvođene su antiterorističke akcije, ali bilo je i
12 reagovanja na terorističke akte, moguće više nego samih planiranih
13 antiterorističkih akcija.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Generale, samo da sačekam da se
15 transkript završi. Mene zanimaju ove planirane akcije od strane policije. Vi ste
16 upravo rekli da u većini slučajeva, čak i u vezi sa planiranim akcijama, da su,
17 ustvari, te akcije bile reakcija, ali pretpostavljam da je bilo i slučajeva kada
18 je izvedena neka planirana akcija koja se ne bi mogla karakterisati kao reakcija
19 na nešto. Molim Vas da nam date svoj komentar u vezi sa tim.

20 SVEDOK: Kada... Gospodine predsedavajući Sudskog veća, kada sam rekao da
21 je... da se i planirane antiterorističke akcije mogu smatrati reakcijom,
22 objasnio sam tu reakciju na niz terorističkih napada u nekom prethodnom periodu.
23 Naravno da u takvim planiranim akcijama dominira ovaj planski aktivni element, a
24 ne sam reaktivni, ali je on uvek vezan sa prisustvom i sa delovanjem konkretnih
25 grupa na konkretnom području, pa se u tom smislu može smatrati, uslovno,
26 reakcijom na postojanje i na delovanje konkretnih grupa u konkretnom području.
27 Ali je ona po sadržaju planiranja i po načinu izvođenja, uglavnom, aktivna
28 akcija ili operacija.

29 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] U slučaju planirane akcije, ako bi
30 policija, recimo, otišla na neko područje za koje je imala informacije da se

1 tamo nalaze pripadnici OVK, recite nam kako bi se oni tamo ponašali. Da li bi
2 oni prvo reagovali, dakle preduzeli mere protiv OVK ili bi čekali da OVK nešto
3 napravi?

4 SVEDOK: Cilj svake antiterorističke operacije je bio da se pripadnici
5 terorističkih grupa pronađu i liše slobode - u našem žargonu lakše je razumeti:
6 uhapse. Dakle to je cilj akcije. Svakoju takvoj akciji prethodi prikupljanje
7 operativnih ili obaveštajnih podataka o... o... o grupi, njenom sastavu,
8 naoružanju koje poseduje, načinima delovanja, mestima baziranja, itd.

9 Kada krene sa re...realizacija svake akcije, policija praktično polazi u
10 selo, primereno strukturirana i opremljena zavisno od procenjenog otpora koji se
11 može očekivati. Nikada policija ne otvara vatru prva zato što je jasno, samo po
12 sebi, da je ključna razlika između policije i terorista u tome što polic... što
13 teroristi imaju cilj da ubiju, a policija takav cilj do ra... proglašenja ratnog
14 stanja nije mogla imati niti ga je ikada imala.

15 Dakle policija odlazi da pronađe i uhapsi izvršioce konkretnih krivičnih
16 dela koje u tom trenutku može znati poimenično ili ih ne mora poimenično znati.

17 Policija, naravno, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, ima pravo da
18 upotrebi vatreno oružje kao sredstvo prinude, a uslovi za upotrebu vatrenog
19 oružja su propisani i zakonom i podzakonskim propisima u Republici
20 Srbiji. Naravno, samo nepoželjna posledica upotrebe oružja kao sredstva prinude,
21 kao sredstva policijske prinude, može biti smrt nekog lica, uključujući i
22 teroristu. Da možda zaključim, cilj policije nije da ubije, već da pronađe i
23 uhapsi. Cilj terorista je uvek bio, kako sam objasnio u prethodnim pitanjima, da
24 iz zasede ubiju onoga...

25 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala Vam, generale. Možete li mi
26 dati primer neke planirane akcije koja ne bi bila reaktivna po prirodi?

27

28

29

30

1 SVEDOK: Pa, mi smo gledali tabulatore - ja sad ne mogu, naravno, da se
2 setim koji su - mislim negde da su oko 40, 90... 40 do četrdes... sto pet... 140
3 možda do 149? Te zapovesti dakle govore o planiranim antiterorističkim
4 operacijama i svaka od njih, uslovno rečeno, može se nazvati aktivnom uz ono...
5 onaj uslov koji sam objasnio, da je i takva kakva je bila imala veze sa
6 prethodnim delovanjem i postojanjem konkretnih terorističkih grupa. Što se vidi
7 uvek u ovoj tački 1 zapovesti koje smo citirali u odgovorima na prethodna
8 pitanja.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, možete
10 nastaviti. Izvolite.

11 G. MILOŠEVIĆ:

12 P: U /nečujno/ ovoga šta Vas je pitao gospodin Robinson - šta je
13 reaktivno, a šta aktivno - Vi ste pomenuli ove tabulatore. Dakle i u ovom
14 tabulatoru 149, u prvoj tački se kaže: "U poslednjih 10, 15 dana pojačana je
15 koncentracija i borbena aktivnost šiptarskih terorističkih snaga u širem rejonu
16 sela." Pa nabraja sela, itd.

17 O: Tako je.

18 P: Prema tome da li to govori o reagovanju, ustvari, na pojačanu
19 aktivnost ovih snaga na tom području?

20 O: Tako je. Pa, antiteroristička akcija bi bila besmislena ako na tom
21 području ne bi postojala teroristička grupa i ne bi postojalo njeno delovanje u
22 nekom izvesnom prethodnom periodu.

23 P: Ovde se kaže da oni iznenadnim dejstvima nanose gubitke u -

24 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, pitanje koje
25
26
27
28
29
30

1 sam ja bio postavio, na to pitanje je svedok već odgovorio. Pređite sad na neku
2 drugu temu.

3 G. MILOŠEVIĆ:

4 P: Generale, da li je policija dakle radila na obezbeđenju dokumentacije
5 o svim bezbednosnim događajima?

6 O: Apsolutno o svim bezbednosnim događajima o kojima je imala bilo kakvo
7 saznanje.

8 P: Da li to znači nezavisno od okolnosti događaja, znači bez obzira kako
9 se događaj desio?

10 O: Nezavisno od okolnosti događaja. Zavisno samo od mogućnosti koje sam
11 objasnio u odgovoru na prethodna pitanja.

12 P: I nezavisno od...

13 O: Nezavisno od toga...

14 P: bilo kakve pripadnosti žrtve, počinioca ili bilo koga drugog?

15 O Tako je. Nezavisno od toga ko je izvršilac i nezavisno od toga ko je
16 žrtva.

17 P: Dobro. Da li se u ovim tabulatorima 76, 77 i 78 nalaze pregledi ovih
18 bezbednosnih događaja sa smrtnim posledicama po svim ovim datumima, onako kako
19 ih je policija na osnovu svakog pojedinačnog predmeta evidentirala? Pogledajte
20 znači ova tri tabulatora.

21 O: Ovo je tabulator 76, ako smo ga našli. Reč je o pregledu bezbednosnih
22 događaja...

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da li imamo prevod ovog dokumenta?

2 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Imamo prevod tabulatora 78. Da li bismo
3 možda mogli da koristimo taj dokument?

4 SVEDOK: Izvinjavam se, nisam pratio...

5 G. MILOŠEVIĆ:

6 P: Evo, gospodin Kwon je ukazao da ima prevod tabulatora 78. Može da se
7 koristi i taj dokument zato što je njegov prevod tu dostupan, međutim...

8 O: Nije ista struktura, tako da je -

9 P: Dokument je, dokument je... sedamdeset i... 78 je pregled
10 registrovanih krivičnih dela na štetu Srba i Crnogoraca na području Kosova i
11 Metohije, a prethodni 77, je pregled izvršenih krivičnih dela na štetu Albanaca
12 na području Kosova i Metohije, i to od 1. januara do 20. juna 1999., i to po
13 vremenskim periodima.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Već smo se bavili tim dokumentom
15 ranije.

16 OPTUŽENI: Gospodine Robinson, bavili kada je bio svedok...

17 SVEDOK: Ne, nismo se bavili ako se ja dobro sjećam /nečujno/.

18 OPTUŽENI: ... kada je bio svedok gospodin Paponjak. Vi ste u pravu. Kada
19 je svedočio načelnik Sekretarijata za unutrašnje poslove Peć /Pejë/ gospodin
20 Paponjak. Ali se onda taj pregled, znači, krivičnih dela na štetu Albanaca, na
21 štetu Srba, na štetu ovih ostalih, odnosio na područje njegovog Sekretarijata za
22 unutrašnje poslove, znači na područje četiri opštine koje pokriva Sekretarijat
23 Peć. A ovaj pregled koji ima identičan naslov i koji smo ovde dali kao dokazni
24 predmet uz svedočenje generala Obrada Stevanovića, odnosi se na celu teritoriju

25

26

27

28

29

30

1 Kosova i Metohije, i podaci u njemu odnose se na celu teritoriju. U svedočenju
2 generala Stevanovića se nismo o to... na... na tome zadržavali.

3 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Znači tako. Ovo se odnosi na čitavo
4 područje.

5 OPTUŽENI: Imate dakle sada mogućnost da vidite kako je to radio jedan
6 Sekretarijat koji pokriva četiri opštine i kako je se radilo za celo područje
7 Kosova i Metohije.

8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Kao što ste čuli, mi nemamo prevod
9 76 i 77.

10 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ne, tabulator 77 jeste preveden.

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Uredu, dakle 77 jeste preveden.

12 G. MILOŠEVIĆ:

13 P: 77 i 78 su prevedeni. Molim Vas onda, ukratko komentarišite 77 i 78.
14 77 su krivična dela na štetu Albanaca.

15 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, pre nego što
16 svedok odgovori na pitanje, molim Vas da postavite osnovu.

17 G. MILOŠEVIĆ:

18 P: /nečujno/ ovo zvanični dokument Ministarstava unutrašnjih poslova?

19 O: Jeste.

20 P: Da li su svi ovi statistički podaci koji su u njega uneti zasnovani
21 na konkretnim predmetima kojima raspolaže Ministarstvo unutrašnjih poslova?

22 O: Jesu.

23 P: Molim vas sada da komentarišete ovaj pregled koji imamo u tabulatoru
24 77, da objasnite metodologiju i šta predstavljaju vertikalne, a šta horizontalne

25

26

27

28

29

30

1 kolone?

2 O: Objasniću, ako dozvolite, uz samo napomenu da je tabulator 76
3 ilustrativniji za odgovor na prethodno pitanje, ali, naravno, to se može učiniti
4 i sa ovim tabulatorima. Dakle u... u tabulatoru 77 nalazi se pregled, dakle
5 statistički tabelarni pregled izvršenih krivičnih dela na šta... na štetu
6 Albanaca na području celog Kosova i Metohije u periodu od 01.01.1998. do
7 20.06.1999. godine, i to po vremenskim periodima.

8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da li se sada bavite dokumentom pod
9 brojem 77? Da, imamo prevod tog dokumenta.

10 SVEDOK: Dakle pod horizontalnom kolonom 1A, pod horizontalnom kolonom
11 "A", reč je o prijavljenim i registrovanim krivičnim delima. Nažalost, nema
12 kolone "ukupno", ali se može sabrati. Dakle ukupno je registrovano izvršenih
13 krivičnih dela na teritoriji Kosova i Metohije sa poznatim izvršiocem 823, sa
14 nepoznatim 2.603 i na drugi način 136.

15 Ovde se, naravno, po vertikalnim kolonama vide periodi. Kolona 3 je
16 period 1998. godine, kolona 4 je period do rata 1999. godine i kolona 5 je ratni
17 period 1999. godine.

18 U podtački A/2 ovaj ukupan broj prijavljenih i registrovanih krivičnih
19 dela je razvrstan po vrstama i po konkretnim krivičnim delima.

20 G. MILOŠEVIĆ:

21 P: Dobro, sada da ne pobrajamo sva konkretna krivična dela, šta su Vam
22 ovde najkarakterističnija... ovaj član 125?

23 O: To je terorizam, član 125. Naravno, od ovoga je važnije, u skladu sa
24 o... sa pitanjem, šta se nalazi na drugoj strani, odnosno šta je policija

25

26

27

28

29

30

1 preduzela po konkretnim ovim delima. I ako pogledate drugu stranu A3
2 horizontale, tu se vidi da je izvršeno ukupno 1.536 uviđaja na licu mesta: od
3 strane policije po ovlašćenju sudije 1.240, od strane istražnog sudije 287, od
4 strane istražnih organa Vojske Jugoslavije 8, delimično izvršenih uviđaja 11;
5 neizvršenih uviđaja 1.014. Formirana je kriminalističko-tehnička dokumentacija
6 za 804 slučajeve... slučaja.

7 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Generale, a recite mi što je član 166.

8 SVEDOK: Samo momenat. Nisam u ovom trenutku siguran, ali imamo... imamo
9 značenje ovih članova u tabulatoru sedamdeset... na kraju tabulatora 78. A 166
10 je teška krađa.

11 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Hvala.

12 G. MILOŠEVIĆ:

13 P: Generale, ovde kad se govori o rasvetljavanju krivičnih dela i
14 otkrivanju izvršilaca, vidi se da je broj otkrivenih izvršilaca 2.788.

15 O: Tako je.

16 P: I da su 2.623 civili, da je aktivni sastav policije 36, rezervni
17 sastav 22, vojna lica koja je policija obradila 2 aktivna, i iz rezervnog
18 sastava 105.

19 O: Tako je.

20 P: I onda se vidi broj podnetih krivičnih prijava, 3.614. Cela ova
21 tabela se nalazi... odnosi isključivo na krivična dela na štetu Albanaca.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tako je.

2 P: Da li ovde ima još nešto posebno karakteristično?

3 O: Pa, u ovoj tabeli mislim da ništa više nije posebno značajno.

4 P: Osim što se kaže: "Dostavljeno pravosudnim ogranima," misli se na
5 tužilaštva i sudove, "3.691 krivična prijava..."

6 O: Tako je, "... ustupljeno..."

7 P: "... ustupljeno vojsci 116, a ostalo u radu 465."

8 O: Tako je. Po istoj metodologiji je urađen i tabulator 78 samo što je
9 reč o krivičnim delima na štetu Srba, i Crnogoraca, i odnosno ostalih
10 nealbanaca.

11 Možda je, naravno, posebno važno da kažem, obzirom da ne postoji prevod
12 tabulatora 76, da se od ovih svih krivičnih dela, krivična dela sa smrtnom
13 posledicom nalaze u tabulatoru 76, a to je posebno važno zbog same posledice.

14 P: Da li možete samo, iako nije preveden, da ukažete na... na...

15 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Molim da se to stavi na grafoskop.

16 OPTUŽENI: Tabulator 76.

17 SVEDOK: Dakle pošto nema prevoda, pročitacu naslov: "Pregled
18 bezbednosnih događaja sa smrtnom posledicom nastalim u vezi sa oružanim sukobima
19 na Kosovu i Metohiji u periodu 01.01.1998. do 01.06.2001. godine na području
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

sreda, 18.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo /doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik /B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 Kosova i Metohije po vremenskim periodima."

2 Struktura tabele po vertikali takođe je podeljena, kao što sam već
3 rekao, po vremenskim periodima i želeo bih da obratite pažnju na vertikalnu
4 kolonu 6 jer se ona odnosi na ratni period.

5 E sada, po horizontali, tačka 1 je broj događaja i broj poginulih lica,
6 broj stradalih lica. Dakle ukupan broj događaja sa smrtnom posledicom u toku
7 rata je 1.030, a ukupno za ceo period 1.879. Broj poginulih lica u ovim
8 događajima, u ratu je 2.990, a ukupno je 4.419.

9 Naravno, iza toga sve... sledi struktura po nacionalnoj pripadnosti.
10 Albanaca je poginulo 1.614, ostalih 958 - mislim na ratni period, naravno - i
11 nepoznate pripadnosti 418.

12 Dakle, mogao bih u vezi sa pitanjem da kažem da je policija dakle samo u
13 ratnom periodu registrovala 1.030 događaja sa smrtnom posledicom u kojima je
14 poginulo 2.900 lica. Po svim tim događajima policija je sačinila odgovarajući
15 predmet i odgovarajuću dokumentaciju i preduzela mere iz svoje nadležnosti, u
16 granicama mogućnosti u takvim uslovima.

17 To sam smatrao važnim. Ako smatrate potrebnim, možemo i dalje
18 analizirati ovu tabelu, koja ima nekoliko strana.

19 G. MILOŠEVIĆ:

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da, al' ova tabela je jako važna. Odnosi se na celo Kosovo i Metohiju
2 i možda su značajne tabele, pošto se ovde posebno insistira na 1999., od 1.
3 januara 1999. godine pa, znači, ima do 23. marta i od 24. marta do 20. juna.

4 Imate u drugom poglavlju ove tabele broj lica po nacionalnoj strukturi,
5 polu i statut... i statusu.

6 O: Tako je.

7 P: Sad po statusu, kad imate prvo dakle Albance...

8 O: Tako je. Imamo teroriste, civile, pripadnike MUP-a i nepoznatu
9 pripadnost - po statusu.

10 P: Albanaca je jedan pripadnik MUP-a poginuo.

11 O: Tako je.

12 P: Jedan pripadnik MUP-a, Albanac. 539 terorista, 783 civila - to je za
13 vreme ratnih dejstava.

14 O: Jeste.

15 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Generale, da li ova statistika
16 također uključuje i okolnosti pod kojima su ubijene sve te osobe koje su unutra
17 spomenute?

18 SVEDOK: Ja mislim da uključuje, ali dozvolite da pogledam. To bi moralo
19 biti na jednoj od narednih strana. Da, to je tačka 3 na drugoj strani: "Broj
20 stradalih lica po okolnostima događaja i nacionalnoj strukturi." I sad, prvi deo
21 ov... ovog dela tabele se odnosi na terorističke napade. Dakle, ako pratite, ovo
22 je označeno kao deo koji se odnosi na terorističke napade. U terorističkim
23 napadima bilo je 412 slučajeva u ratnom periodu, 567 stradalih lica, od toga
24 Albanaca 443, ostalih 524, nepoznatih nema.

25 Ovo šta ovde pokazujem, ako se može videti na grafoskopu, je... odnosi
26
27
28
29
30

1 se na antiterorističke akcije. Broj događaja je 92, broj stradalih lica -
2 govorim sada samo o ratnom periodu - je 564, Albanaca 517, ostalih 42, nepoznate
3 pripadnosti 5.

4 U NATO bombardovanju broj događaja je 156, broj stradalih lica je 617,
5 Albanaca 305, ostalih 253, nepoznate pripadnosti 59.

6 U krivičnim delima, znači u nekim drugim krivičnim delima, broj događaja
7 u vreme rata je 143, broj stradalih lica je 200... odnosno 328, Albanaca 228,
8 ostalih 59, nepoznatih 41.

9 I ostali slučajevi. Broj događaja 230, broj stradalih 914, Albanaca 521,
10 ostalih 80, nepoznato 313.

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala.

12 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Generale, rekli ste da se ove brojke
13 odnose samo na mrtve ljude, zar ne?

14 SVEDOK: Tako je. Samo dok...

15 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Znači kad se tu kaže "žrtve", misli se
16 na smrtni ishod.

17 SVEDOK: Tako je.

18 OPTUŽENI: Gospodine Kwon, skrećem Vam pažnju da i sam naslov tabele
19 kaže: "Pregled bezbednosnih događaja sa smrtnim posledicama." Dakle ovde cela
20 tabela već u naslovu se odnosi na smrtne posledice.

21 G. MILOŠEVIĆ:

22 P: Dakle, generale, ovo su podaci koje ima Ministarstvo unutrašnjih
23 poslova i svaki od njih bi trebalo, na osnovu onoga šta ste Vi rekli, da bude
24 zasnovan na konkretnom predmetu, dokumentu i zapisu kojim raspolaže Ministarstvo

25

26

27

28

29

30

1 unutrašnjih poslova. Da li je to tako ili ne?

2 O: Tako je.

3 P: Da li ste Vi ocenjivali u Ministarstvu unutrašnjih poslova da li je
4 ovaj rad policije bio efikasan ili ne na Kosovu za vreme rata?

5 O: Pa, ocene su se svodile na to da je on bio primeren uslovima u kojima
6 je policija delovala, a sve... svi nivoi rukovođenja i svi rukovodioci, po mom
7 ličnom uverenju i saznanju, činili su sve da policija u tako teškim uslovima
8 funkcioniše maksimalno, koliko je to moguće.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, približava se
10 vrijeme za pauzu i zato bih ja sada želio otvoriti pitanje dužine svjedočenja
11 ovog svjedoka. Vi ste prvotno predvidjeli da će on svjedočiti 12 sati. Kad
12 završimo sa radom danas, to će vrijeme biti potrošeno. On će tada ovdje biti tri
13 dana, što je nešto malo više od 12 sati.

14 Kad se vratimo nakon pauze, želio bih da Vijeću iznesete strukturu
15 preostalog dijela Vašeg ispitivanja. Naime mi smo upravo primili još 17
16 fascikala, što je jedna zastrašujuća brojka, i to pod bilo kojim okolnostima.
17 Zato bih želio da nam iznesete strukturu preostalog dijela svjedočenja ovog
18 svjedoka. Mi namjeravamo vrlo strogo pratiti pravila u smislu relevantnosti
19 iskaza.

20 Sada idemo na pauzu od 20 minuta.

21 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

22 ... Početak pauze 12.15h

23 ... Sednica nastavljena 12.40h

24 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

25 Izvolite sjesti.

26 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, molim Vas da
27
28
29
30

1 nam sada izložite kako ćete izvoditi ostatak dokaza za ovog svjedoka. Želio bih,
2 prije svega, dobiti neki vremenski okvir za to.

3 OPTUŽENI: Pa, evo, gospodine Robinson, u najboljoj želji da maksimalno
4 racionalno koristim vreme, želim, pre svega, da napomenem da ovaj svedok, s
5 obzirom na svoj... na obim svedočenja, kompetentnost, broj dokumenata koji se
6 uvodi, a reč je samo o dokumentima zvanične prirode, ne o bilo čemu drugom,
7 praktično, zamenjuje više svedoka, ja bih rekao desetak svedoka. Mislim da je to
8 krajnje racionalno u pogledu vremena.

9 A što se tiče tema koje ja mislim da... da pređem sa ovim svedokom, koje
10 su mi preostale, sasvim kratko o informisanosti od štaba MUP-a prema dole, na
11 Kosovu i Metohiji, i od štaba MUP-a prema gore, prema sedištu Ministarstva -
12 nekoliko samo osnovnih pitanja. Zatim u... postaviću mu neka pitanja o temi koja
13 se tiču primene policijske sile.

14 Vi ste naime pomenuli da je pitanje da li se ti standardi koji važe u
15 mojoj zemlji razlikuju od standarda koji važe u drugim zemljama, ali pitanja će
16 biti sasvim konkretna, a ne tek tako.

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ne, ne, nije pitanje da li se
18 standardi u Vašoj zemlji razlikuju od standarda u drugim zemljama, nego da li su
19 to standardi koji odgovaraju standardima međunarodnog prava. Nastavite.

20 OPTUŽENI: Ja se nadam da se i to podrazumeva. Dakle dalje: pitanja koja
21 se tiču zakonitosti u radu policije, pitanja koja se tiču događaja sa smrtnim
22 posledicama iz ove optužnice, pitanja koja se tiču rada policije po događajima
23 sa smrtnim posledicama...

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Incidenti koji su u optužnici?

2 OPTUŽENI: Ali i incidenti koji nisu, da bi se video rad koji tu postoji.
3 Onda pitanja asanacije, koja je ovde pominjana više puta, krivična dela protiv
4 dostojanstva ličnosti i morala i kako se prema njima postupalo. Ovde je bilo
5 pominjano sluča... pominjani slučajevi silovanja, itd. - to spada u ta krivična
6 dela. Onda pitanja koja se tiču izbeglica, raseljenih lica. To je sve vezano za
7 navode koji optužuju, kako se ovde kaže, srpske snage...

8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Koju vrstu dokaza koja nije veoma
9 općeg karaktera može ovaj svedok dati o navodima o silovanjima u optužnici?

10 OPTUŽENI: Pa, postoje... postoje ovde neki dokumenti koji ukazuju... Ja
11 ne mogu sada da vam citiram tabulatore u kojima se to nalazi, ali postoje neki
12 dokumenti koji... koji mogu da ukažu na to kako je policija postupala u vezi sa
13 tim sa tim... sa tim delima. A ja sam Vam na primer juče pokazao jedan dokument,
14 s tim što je to bilo vezano za delovanje lokalne policije gde Albanac, lokalni
15 policajac, prijavljuje ponašanje tri uniformisana lica u uniformi vojske...

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Razumem, dobro. To je znači član
17 7(3), odgovornost po članu 7(3).

18 OPTUŽENI: Dalje, ova navodna granatiranja raznih objekata - general će
19 moći da dâ objašnjenje u vezi s tim - pitanja koja se tiču paravojnih grupa i
20 dobrovoljaca, i neka pitanja koja se tiču prisustva snaga MUP-a u Bosni i
21 Hercegovini i Hrvatskoj. I još /nečujno/.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Što predviđate, koliko dugo će Vam
2 trebati da završite ispitivanje o svim tim temama?

3 OPTUŽENI: Pa, ja se nadam da bi ispitivanje o svim temama mogao da
4 završim u prvom narednom danu iduće nedelje, s tim da ga ne iskoristim u celini.

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Stvari za koje osobno smatram da su
6 najrelevantnije su incidenti sa smrtnim posljedicama koji se konkretno navode u
7 optužnici, dokazi o paravojnim grupama i dobrovoljcima, i spomenuli ste i dokaze
8 o protoku informacija uz i niz zapovjedni lanac - to se tiče komandnog lanca.

9 OPTUŽENI: Pomenio sam protok informacija od štaba MUP-a ka dole, znači
10 ka sekretarijatima i jedinicama MUP-a na Kosovu i od štaba MUP-a ka sedištu
11 Ministarstva, znači vertikalno ka gore u lancu komandovanja, o čemu takođe imamo
12 dokumenta u ovim dokaznim predmetima.

13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Dobro, gospodine Miloševiću. Mi
14 očekujemo da onda završite prvog radnog dana sljedećeg tjedna. Izvolite
15 nastaviti.

16 OPTUŽENI: Hvala.

17 G. MILOŠEVIĆ:

18 P: Generale, kako je ostvarivano informisanje od štaba Ministarstva
19 unutrašnjih poslova na Kosovu i Metohiji prema dole, prema jedinicama na terenu?

20 O: Štab Ministarstva je svakodnevno najmanje jednom obaveštavao sve
21 podčinjene jedinice o bezbednosnim događajima na prostoru Kosova i Metohije, za
22 koje je smatrao da su važne za potčinjene jedinice kao informacija. Na isti
23 način štab Ministarstva je izdavao konkretne naloge i naređenja za preduzimanje
24
25
26
27
28
29
30

1 konkretnih mera u vezi sa svim pitanjima iz nadležnosti štaba. Pored tog...

2 P: Generale...

3 O: Izvinjavam se.

4 P: Da, izvolite. Mislio sam da ste...

5 O: A pored toga št... u štabu Ministarstva u Prištini organizovani su
6 povremeni sastanci sa načelnicima sekretarijata i sa rukovodiocima upućenih
7 jedinica na Kosovo i Metohiju i na tim sastancima neposredno su analizirani
8 stanje bezbednosti i problemi na teritoriji i izdavani konkretni nalozi i zadaci
9 u vezi sa takvim stanjem. Uobičajeno je bilo da se nakon svakog sastanka sačine
10 zaključci i da se onda nakon toga dostave u pismenoj formi na primenu.

11 P: Dobro. Da... da uzmemo samo nekoliko primera kako to, inače, je
12 funkcionisalo. Na primer u tabulatoru 58, ako ga otvorite, štab Ministarstva
13 upućuje načelnicima sekretarijata i komandantima odreda Posebnih jedinica
14 policije Priština, Prizren, Peć, Đakovica /Gjakovë/, Mitrovica /Mitrovicë/,
15 Gnjilane /Gjilan/ i Uroševac /Ferizaj/.

16 PREVODILAC: Molimo da čitate sporije.

17 G. MILOŠEVIĆ:

18 P: Onda se tu ukazuje da se sa sadržinom depeše MUP-a upoznaju svi
19 komandiri policijskih stanica, dakle ceo sastav koji može po njima da postupa.
20 Je li to uobičajeni način na koji je štab komunicirao?

21 O: Da. Ovo je... ovo je jedan primerak takve depeše koja je upućena iz
22 štaba Ministarstva sekretarijatima unutrašnjih poslova i komandantima odreda
23 Posebnih jedinica policije. I ovakvih depeša verovatno ima znatno više. One su,
24 može se reći, bile svakodnevni način komuniciranja štaba sa podčinjenim
25 jedinicama.

26 P: Dobro. To je redovni i svakodnevni način komuniciranja. A u
27 tabulatoru 59 imate informaciju o pronađenim leševima na području Kosova i
28 Metohije.

29

30

1 O: Tako je. Ovo je jedna, da tako kažem, tematska informacija koja se
2 odnosi na pronađene leševe u određenom periodu na području Kosova i Metohije.
3 Naravno, ona nije u formi izdavanja bilo kakvih naređenja, već je reč o
4 analitičkom prikazu određenih događaja iz prethodnog perioda, a konkretnije, reč
5 je o pronađenim leševima u određenom periodu.

6 P: Da li se ovde svuda radi o leševima pronađenim kao posledica
7 delovanja terorista, u ovoj informaciji?

8 O: Ja letimično mogu da zaključim da je to tačno.

9 P: I ovde se radi i o Srbima, i o Albancima koji su žrtve?

10 O: Tako je.

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, primjećujem da
12 se ovdje radi o oktobru 1998. Ja sam svjestan činjenice da optužnica sadrži i
13 neke optužbe za koje bi se moglo reći da se odnose i na taj period, ali samo u
14 jednom jako općem smislu. Glavnina optužbi odnosi se na period, kao što znate,
15 od januara do juna 1999. Prema tome kad obrađujete 1998. godinu, Vi to morate
16 posebno opravdati.

17 U čemu je točno relevantnost ovoga šta sada obrađujete?

18 OPTUŽENI: Relevantno je da se vidi kako funkcioniše informisanje od
19 štaba MUP-a prema dole, prema sekretarijatima i područnim jedinicama. A ako
20 smatrate da ovi primeri iz 1998. nisu dovoljni, evo, na primer u tabulatoru 61
21 imate 1999. godinu: znači 26. mart - to je već treći dan ratnih dejstava NATO
22 pakta - depeša, naređenje generala Lukića svim tim područnim organima na Kosovu
23 i Metohiji.

24 U tabulatoru 61, nadam se da imate... generale...

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

sreda, 18.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo /doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik /B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, imamo to.
2 Ja neću ignorirati ono šta se nalazi u tabulatoru... što ste ono rekli,
3 58 ili 59? S kojim sada tabulatorom radimo?
4 OPTUŽENI: Sada radimo sa tabulatorom 61.
5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, dobro. Rekao sam da ja neću
6 ignorirati sadržaj tabulatora 59. A sada, tabulator 61 govori o godini 1999.
7 OPTUŽENI: On govori o vremenu sa samog početka agresije NATO na
8 Jugoslaviju.
9 G. MILOŠEVIĆ:
10 P: Generale, da li možete da vidite? To je znači takođe depeša štaba.
11 O: Tako je. Ovo je očigledno depeša štaba Ministarstva u Prištini kojom
12 rukovodilac štaba podčinjenim jedinicama, dakle sekretarijatima i komandantima
13 odreda Posebnih jedinica policije izdaje konkretna naređenja koja se odnose na
14 preduzimanje konkretnih mera u vezi sa ratnim stanjem.
15 P: Dobro. Generale, da li ovde možemo da citiramo samo... Ovde se kaže:
16 "Naređujem...", i onda pod 1, "preduzimanje maksimalnih napora na pokrivanju
17 područja u cilju otkrivanja i preduzimanja mera prema svim izvršiocima krivičnih
18 dela," itd...
19 O: Tako je, da.
20 P: Onda tačka 2: "Suzbijati sva krivična dela učinjena prema licima
21 druge nacionalne pripodnic...pripadnosti. Njihove izvršioce lišavati slobode i
22 podnositi krivične prijave."
23 O: Tako je.
24 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gdje je to?
25 OPTUŽENI: Tačka 2 ove depeše od 26. marta. Piše: "Suzbijati sva krivična
26
27
28
29
30

1 dela učinjena prema licima druge nacionalne pripadnosti."

2 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Vidim, dobro.

3 G. MILOŠEVIĆ:

4 P: "Počinioce lišavati slobode i podnositi krivične prijave."

5 Ovaj izraz "lišenje slobode" kod nas je u upotrebi. To, ustvari, znači

6 "hapsiti".

7 A onda...

8 O: U tački 3...

9 P: ... u tački 3, između ostalog - da ne čitam sve - "Strogo se

10 pridržavati odredaba Ženevske konvencije u pogledu civilnog stanovništva." A

11 onda se govori o tome da se materijalna sredstva daju na određene lokacije, itd.

12 Da li je to jedna od tih depeša kojom se komunicira i daju naredbe

13 područnim jedinicama i posebno skreće pažnja na ova ponašanja koja sam citirao?

14 O: Tako je. Ovo je potpuno uobičajeni način izdavanja naređenja podčinjenim

15 jedinicama neposredno nižeg nivoa. Naravno, očekuje se da ove podčinjene jedinice na

16 isti način obaveste svoje... svoje podčinjene u neposredno nižem nivou, tako da ovakva

17 naredba stigne do svakog pojedinca konkretno.

18 P: Dobro. Ova ista naredba u drugoj varijanti, samo, verovatno,

19 primljena na... na teleks druge neke jedinice, se pojavljuje u istom ovom

20 tabulatoru na sledećoj strani.

21 O: Tako je. Reč je o istom aktu samo u dve verzije štampanja, verovatno

22 zbog karakteristika mašine koja je to primila.

23 P: Dobro. To samo potvrđuje da su razne jedinice, odnosno sekretarijati

24 primali ovu i dobili ovu naredbu - dakle svi.

25 O: Tako je.

26 P: Dobro. Onda imamo u tabulatoru 62 depešu pod određenim brojem - da ne

27 citiram broj - od 2. aprila 1999. godine.

28 O: Tako je. To je slična depeša, samo što je ovde kopija originalnog dokumenta.

29 P: Dobro. To je znači kopija originalnog dokumenta koji je onda

30 teleksom...

1 O: ... poslat podčinjenim jedinicama.

2 P: Jeste. Ovde je kopija originalnog dokumenta sa potpisom. Da li mogu
3 da Vam skrenem pažnju na tačku 4 ove... ovog dokumenta...

4 O: Tako je.

5 P: ... gde piše: "Sva lica, bez obzira kojoj formaciji pripadaju, a koja
6 se zateknu u vršenju navedenih teških krivičnih dela, lišavati slobode i sa
7 krivičnim prijavama predavati civilnim i vojnim sudovima, a krivične prijave
8 civilnim i vojnim tužilaštvima uz zahtev za izricanje kazni zatvora svim takvim
9 licima."

10 O: Tako je.

11 P: "Ukoliko nadležni sudovi ne izreknu kazne zatvora, sekretarijati
12 unutrašnjih poslova su dužni da takva lica drže u pritvoru do daljega."

13 O: Tako je. Po ovlašćenju koji oni imaju u skladu sa onim ratnim
14 uredbama koje smo citirali na nekom od prethodnih dana.

15 P: Dobro. Onda imamo takođe naredbu rukovodioca štaba od 6. maja, gde
16 kaže: "U vezi s tim u narednom periodu preduzimati sve mere u cilju sprečavanja
17 paravojnih formacija i pojedinaca da nad civilnim stanovništvom, bez izuzetka i
18 bez obzira na nacionalnu, versku i bilo koju drugu pripadnost, vrše nasilje,
19 ubistva, silovanja, pljačke i druge kriminalne radnje kojima se ugrožava
20 bezbednost, lična i imovinska sigurnost i sloboda kretanja građana.

21 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Čije je to? Kada je to?

22 SVEDOK: 65. tabulator.

23 OPTUŽENI: A koji tabulator? Nisam Vas čuo. Učinilo mi se da ste rekli
24 koje je vreme. 65. Inače...

25 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] 65. Pa, recite nam tabulatore. Ovo
26 nije privatni razgovor između Vas i svjedoka.

27 OPTUŽENI: Pa, rekao sam, tabulator 65.

28 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ne, niste. Idemo dalje.

29 G. MILOŠEVIĆ:

30 P: Ovde... ovde uz... uz ovu... uz ovu depešu je dostavljen i tekst

1 saopštenja - jer ka... - tekst iz lista *Politika*. Verovatno nisu imali original
2 saopštenja, jer se kaže: "Kaže se u saopštenju Vrhovne komande," a kaže se na
3 početku da se dostavlja tekst koji se odnosi na podnošenje izveštaja predsedniku
4 SRJ od strane rukovodioca štaba MUP-a general majora Sretena Lukića i komandanta
5 3. armije general pukovnika Nebojše Pavkovića.

6 A onda ide ovo što je dato u saopštenju Vrhovne komande jer se tekst
7 završava rečima "kaže se u saopštenju Vrhovne komande".

8 Dakle, generale, šta ima u ovom saopštenju? Šta se iz njega vidi?

9 O: Dakle najpre da kažem davoj... da je ovo akt takođe štaba
10 Ministarstva u Prištini, koji je na sličan način kao i prethodni akti dostavljen
11 podčinjenim jedinicama, a u prilogu ovog akta dostavlja se tekst saopštenja
12 objavljen nakon referisanja generala Lukića, generala Pavkovića, predsedniku. U
13 ovom tekstu se jasno vidi da se insistira da se sa navedenim tekstom i sadržajem
14 ovog akta upozna celokupan sastav sekretarijata i svi pripadnici Posebnih
15 jedinica policije.

16 Naravno, u drugom stavu se fokusira pažnja na preduzimanje mera u cilju
17 sprečavanja paravojnih formacija i pojedinaca, kako ste citirali prilikom
18 prethodno postavljenog pitanja. Takođe je reč o kopiji originalnog dokumenta.

19 P: Ovde se i ukazuje da uporedo sa izvršavanja ovih zadataka odbrane
20 zemlje, eliminišu se brojne pojave nasilja, ubistava, pljačke i drugih
21 kriminalnih dela, i konstatuje se, prema izveštaju koji su oni podneli, da su
22 uhapsili nekoliko stotina izvršilaca čija kriminalna dela predstavljaju veliku
23 opasnost za civilno stanovništvo.

24 Da li je to ono što piše u saopštenju koje se dalo uz ovo...

25

26

27

28

29

30

1 O: To je ono što piše u saopštenju, a podrazumeva se da se na takva
2 ponašanja obrati pažnja i da se preduzimaju mere u skladu sa zakonom u vezi sa
3 takvim ponašanjem.

4 P: I saopštenje se Vrhovne komande završava: "U interesu svih građana
5 koji žive na Kosovu i Metohiji, bez obzira na nacionalnu i versku pripadnost."
6 Da li to piše u saopštenju?

7 O: Tako je.

8 P: Dobro. Hvala. Ovde je dalje...

9 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Generale, na samom kraju tog članka
10 spominje se i izjava Vrhovne komande.

11 SVEDOK: Da li, gospodine sudija, mislite na poslednji stav ovog
12 kopiranog teksta?

13 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Posljednje riječi.

14 SVEDOK: "Uslov za funkcionisanje javnih službi i socijalnih funkcija
15 države u interesu svih građana koji žive na Kosovu i Metohiji, bez obzira na
16 nacionalnu i versku pripadnost, kaže se u saopštenju Vrhovne komande." To je kod
17 mene poslednji deo teksta. Moguće da...

18 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Na engleskom stoji "Saopštenje Vrhovne
19 komande". To se spominje u tom paragrafu zar ne?

20 SVEDOK: Da, poslednja... poslednje reči su to - "kaže se u saopštenju
21 Vrhovne komande". To je tačno.

22 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Kako Vi shvaćate, što znači ovdje taj
23 izraz "Vrhovna komanda"?

24 SVEDOK: Pa, Vrhovna komanda je definisana Ustavom Savezne Republike
25 Jugoslavije.

26

27

28

29

30

1 OPTUŽENI: Gospodine Bonomy, samo da o...otklonim neki mogući nesporazum
2 i nerazumevanje. Ceo ovaj tekst je saopštenje Vrhovne komande, a on se
3 zaključuje ovako kako novine obave...obaveštavaju. Sve ovo se citira i onda
4 kaže: "...kaže se u saopštenju Vrhovne komande." Ceo tekst je saopštenje Vrhovne
5 komande.

6 A inače, ovde ovo saopštenje počinje - skrećem vam pažnju - to piše, da
7 je u Beogradu predsednik Savezne Republike Jugoslavije i vrhovni komandant
8 Slobodan Milošević saslušao izvještaj komandanta Treće armije, Nebojše Pavkovića
9 i komandanta štaba MUP-a za Kosovo i Metohiju, general majora policije Sretena
10 Lukića. I onda se kaže da prisustvuju predsednik Republike Srbije, načelnik
11 štaba Vrhovne komande...

12 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Bio bih zahvalan da me se ne prekida
13 kada ja svedoku postavljam pitanje.

14 Dakle kako Vi shvatate ovo da je Vrhovna komanda izdala ovakvo neko
15 saopštenje?

16 SVEDOK: Pa, sasvim konkretno da kažem da mi u policiji nismo vodili
17 računa o formi. Nama je ovde najbitnije bilo kakvi su stavovi zauzeti i kakva se
18 politika zauzima, a ona je očigledno bila da se zadaci na Kosovu i Metohiji
19 izvršavaju zakonito. Dakle prosto nisam razmišljao o tome šta čini zajedničku
20 komandu na... - izvinjavam se - šta čini...

21 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Da li je odgovor da ne znate ili pak
22 imate odgovor na moje pitanje?

23 SVEDOK: /prevod engleskog transkripta: "Može se tako reći."/

24 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Uredu. Hvala.

25 OPTUŽENI: Ja nisam razumeo pitanje koje ste postavili, gospodine Bonomy?
26 Ne znam da l' ga je razumeo svedok.

27

28

29

30

1 SVEDOK: Ja sam shvatio...

2 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Pitanje je bilo veoma jednostavno, a
3 Vi sad, molim Vas, nastavite sa svojim glavnim ispitivanjem.

4 OPTUŽENI: Gospodine Bonomy, proizilazi da svedok ne zna šta je Vrhovna
5 komanda, što ne bi trebalo da bude slučaj. To svakako zna.

6 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Pa, možda biste Vi to mogli da
7 pojasnite tako što ćete Vi njemu postaviti pitanje, ali koliko sam ja shvatio,
8 on je rekao da ne zna.

9 G. MILOŠEVIĆ:

10 P: Generale...

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Generale, zar niste ranije rekli da
12 je Vrhovna komanda bila uspostavljena u skladu sa zakonom?

13 SVEDOK: Tako sam rekao. U skladu sa Ustavom, mislim da sam baš doslovce
14 rekao, ali...

15 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ali ne znate šta je to telo i ko ga
16 sačinjava?

17 SVEDOK: Znam šta je to telo, nego sam, očigledno, pogrešno razumeo
18 pitanje, jer sam shvatio da treba da odgovorim na koji način je ovo saopštenje
19 urađeno, ko ga je uradio, itd. Naravno da znam šta je Vrhovna komanda i naravno
20 da u principu znam kako ona funkcioniše.

21 Dakle ono šta ja znam jeste da Vrhovnu komandu čini predsednik Savezne
22 Republike Jugoslavije, predsednici republika članica i, naravno, znam da
23 predsednik Savezne Republike Jugoslavije donosi... izdaje naređanja na osnovu
24 odluka Vrhovne komande. To je ono kako ja shvatam taj pojam.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala Vam.
2 G. MILOŠEVIĆ:
3 P: U tabulatoru 73, generale, je još jedan primer ovog komuniciranja,
4 gde se govori na sastancima održanim 7. i 11. maja 1999. "U štabu MUP-a na
5 Kosovu i Metohiji sa načelnicima Sekretarijata unutrašnjih poslova i
6 komandantima odreda..."
7 O: Odreda, da.
8 P: "... Posebnih jedinica policije, utvrđeni su naredni zadaci i doneti
9 zaključci."
10 I onda, između ostalog, pod tačkom 4: "Obezbediti stabilan javni red i
11 mir, bezbednost i imovinsku sigurnost za sve građane na Kosovu i Metohiji.
12 Izvršni potpu... izvršiti potpunu asanaciju terena uz potrebnu dokumentaciju."
13 O: Tako je. To je tačka 5.
14 P: Da.
15 O: Tačka 7 je karakteristična po stavu da treba sprečiti pokretanje
16 civila radi iseljavanja uz preduzimanje mera bezbednosti svih građana u skladu
17 sa ranije izdatim nalogima. Možda bih pomogao ako bih rekao da su ovo zaključci
18 sa dva prethodno održana sastanka i da su ovakvi zaključci, siguran sam,
19 dostavljeni svim podčinjenim jedinicama na uobičajen način na primenu.
20 P: Tačka 10 kaže: "Sprečiti nasilje, ubistva, pljačku i drugu kriminalnu
21 delatnost i uz krivičnu prijavu odmah privoditi sva lica za koja se osnovano
22 sumnja da su izvršili krivična dela."
23 O: Tako je.
24 P: "Zahtevati od nadležnih sudskih organa da u najhitnijem krivičnom
25 postupku sankcionišu izvršioce za ova krivična dela."
26 O: Tako je. Tačka 11 se odnosi na način postupanja pripadnika policije.
27 P: Kaže se: "Obezbediti da pripadnici policije izvršavaju sve
28 postavljene zadatke zakonito, pravilno, dosledno i potpuno, za šta su odgovorni
29
30

1 načelnici Sekretarijata unutrašnjih poslova i komandanti odreda."
2 O: Tačka 12 se odnosi na opšti kriminalitet.
3 P: Dobro. Dakle to su...
4 O: Da, to su konkretne mere koje su proizašle sa sastanaka koji su
5 održani 7. i 11.05., a ovde su formulisane sistematično tako da pokrivaju zna...
6 značajan broj različitih oblasti, uključujući i ovu tačku 18, koja se,
7 konkretno, odnosi na... na ponašanje pripadnika policije, uključujući i posebno
8 nošenje uniforme čak, itd. /nečujno/
9 P: Dobro, a tačka 19 kaže... Šta je ovo "RPO"?
10 O: To su rezervna policijska odeljenja.
11 P: E, sad, kaže se: "Pripadnici rezervnih policijskih odeljenja ne mogu
12 nositi policijske i vojne uniforme ukoliko nisu mobilisani i angažovani u
13 rezervnim sastavima MUP-a i vojske."
14 O: Tako je.
15 P: Zašto se to posebno naglašava?
16 O: Pa, to se posebno naglašava zbog činjenice da su rezervna policijska
17 odeljenja obrazovana radi zaštite konkretnih naselja i sve dok ne postoji bilo
18 kakva opasnost, takvim licima je zabranjeno da nose uniformu dok ne bi bili
19 mobilisani konkretnom naredbom. Dakle reč je o onima koji su pripadnici
20 rezerv...rezervnog sastava policije, a nisu, konkretno, angažovani na konkretnom
21 zadatku.
22 P: Dobro. Generale, mislim da smo dovoljno prošli kroz davanje ovih
23 primera i dokumenata koji govore o informisanju od štaba prema dole. Da li
24 možemo sada da vidimo kako je informisanje ostvarivano od štaba Ministarstva
25 unutrašnjih poslova na Kosovu prema gore, dakle prema vrhu ministarstva?
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

sreda, 18.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo /doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik /B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: U skladu sa odgovarajućim propisom o informisanju i izveštavanju
2 Ministarstva unutrašnjih poslova, štab je informisao Ministarstvo, konkretno
3 ministra, načelnike resora i povremeno ostale pomoćnike, putem dnevnih
4 informacija i putem hitnih informacija. Naravno, bilo je i periodičnih
5 informacija, koje smo videli u prethodnom ispitivanju.

6 P: E, sada Vas molim da otvorite tabulator 60. To je dokument koji nosi
7 datum 1. maj 1999. godine.

8 O: Tako je.

9 P: Da li se tu... On ima svoj broj, koji nema potrebe da citiram. Da li
10 se tu vidi upravo ovo šta ste maločas rekli, da je upućeno ministru, načelniku
11 Resora javne bezbednosti i načelniku Resora državne bezbednosti i Upravi za
12 analitiku?

13 O: Tako je. Ovo je jedan uzorak, odnosno uzorni primerak jednog takvog
14 dnevnog izveštaja koji, u konkretnom slučaju, nosi naziv "Pregled bezbjednosno
15 značajnijih događaja, pojava i saznanja evidentiranih u vremenu od 6 sati 30.04.
16 do 6 sati 01.05.1999. godine." Na ovakav način štab Ministarstva je svakodnevno
17 izveštavao sedište ministarstva, konkretnije, ova lica koja su ovde navedena, a
18 povremeno i neka druga lica. Sadržaj ovog pregleda sačinjen je na osnovu takođe
19 dnevnih informacija koje je štab dobijao od svih podčinjenih jedinica tokom
20 prethodnih 24 sata.

21 P: Ali ovo je informisanje, odnosno način informisanja prema gore.

22 O: Tako je.

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 P: Znači ovo je zbirna dnevna informacija, precizno, od 6 sati 30.04. do
2 6 sati trideset... 01.05?
3 O: Tako je.
4 P: Za 24 sata?
5 O: Tako je.
6 P: I uvek se tako daje dnevna informacija?
7 O: Svaki dan jedna ovakva informacija, najmanje.
8 P: Dobro. E, sada, šta je sadržina ove informacije? U prvom delu je
9 "napadi oružanih snaga NATO" ...
10 O: Tako je.
11 P: ... gde se opisuje šta se dogodilo u ta 24 sata.
12 O: Jeste. Tačka 2 su "Teroristički napadi", po istoj metodologiji. Tačka
13 3 su "Izvršena teža krivična dela", tačka 4: "Lica izbegla sa teritorije Kosova
14 i Metohije" i tačka 5: "Ostali događaji."
15 P: Dobro. Najduža je ova tačka 4: "Izvršena krivična dela", i ovde se
16 svaki pasus odnosi...
17 O: To je tačka 3.
18 P: ... odnosi...
19 O: ... na po jedno krivično delo.
20 P: ... na po jedno krivično delo. To su krivična dela koja su se desila
21 za 24 sata toga dana.
22 O: Tako je. I u ovom pregledu, naravno, mogu se videti vrlo različiti
23 izvršiocu krivičnih dela i različita struktura oštećenih takvim krivičnim
24 delima.
25 P: Dobro, tu su i Srbi, i Albanci.
26 O: Jeste. I policajci, i rezervni policajci, itd.
27 P: I to je sve jedan... jedna informacija koja se tiče jednog jedinog
28 dana, dakle 24 sata?
29 O: Tako je.
30

1 P: Tačka 4 ovog izveštaja, piše: "Lica izbegla sa teritorije Autonomne
2 Pokrajine Kosova i Metohije."

3 O: Tako je.

4 P: Dajte samo da...

5 O: Ovde se vidi da je tog dana, dakle na koji se odnosi ovaj izveštaj,
6 30.04. preko graničnog prelaza Đeneral Janković na teritoriju... teritoriju SRJ
7 napustilo 4.763 lica.

8 P: Šiptarske nacionalne manjine?

9 O: Tako je. Istog dana preko prelaza u Vrbnici izašlo je 11.400 lica, a
10 u periodu od 24.03. do 30.04. teritoriju SRJ napustilo je ukupno 715.158 lica
11 šiptarske nacionalne manjine, i onda se navodi koliko je prešlo preko kog od
12 ovih nekoliko graničnih prelaza.

13 P: Generale, da li je bilo uobičajeno da se u ovim informacijama dâ
14 pregled svih bezbednosno značajnijih događaja?

15 O: Apsolutno, svih bezbednosno značajnijih događaja. Dakle nisu ulazili
16 događaji manjeg značaja.

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Generale, u vezi sa tačkom 4, dakle
18 u vezi sa licima koja su izbegla sa teritorije Kosova, u tom paragrafu se uopšte
19 ne spominju okolnosti pod kojima su ta lica izbegla, zar ne? Zar ne bi trebalo
20 da postoji komentar i u vezi sa tim u ovakvom jednom izveštaju?

21 Dakle, moje pitanje je: zar u ovakvom jednom izveštaju ne bi trebalo da
22 stoje i komentari u vezi sa razlozima zbog kojih su lica izbegla sa teritorije?

23 SVEDOK: Pa, naziv samog ovog izveštaja jeste "Pregled značajnijih
24 bezbednosnih događaja." Dakle videćete i u prethodnim stranama, ne ulazi se

25

26

27

28

29

30

1 dublje u analizu i objašnjavanje samog događaja, već se samo informiše o
2 činjenici da je izvršeno krivično delo, a u tački 4 o činjenici koliko je lica
3 preko kog graničnog prelaza izašlo. Naravno, to je metodološko pitanje. Mogao je
4 tu da bude i nekakav komentar, ali pretpostavljam da je to bila opšte poznata
5 stvar iz prethodnih izveštaja ove vrste.

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Miloševiću.

7 G. MILOŠEVIĆ:

8 P: Poznata stvar, generale? Da li mislite da je bila opšte poznata stvar
9 zašto lica izbegnu sa Kosova i Metohije?

10 O: Pa, nama koji smo bili u policiji na Kosovu i Metohiji bilo je opšte
11 poznato i to zašto izlaze sa Kosova i Metohije.

12 P: I šta vam je bilo opšte poznato?

13 O: Pa, bilo nam je opšte poznato da je taj trend napuštanja sela i
14 svojih domova naglo porastao sa početkom agresije i sa onim periodom o kome sam
15 pričao, kao o teškim uslovima u kojima je fun... policija funkcionisala, a to je
16 posebno bio period početka agresije, kada je praktično došlo do konfuzije, do
17 opšteg vrtloga kretanja, do nesnalaženja i do svih drugih problema.

18 P: Dobro generale. Sada ćemo se pozabaviti, kao što sam na početku - na
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pitanje gospodina Robinsona - ukazao na pitanja kojima treba da se pozabavimo,
2 sasvim kratko ovim pitanjem upotrebe sile i vatrenog oružja.

3 Dakle, generale, policija je, uz vojsku, jedini element vlasti koji
4 poseduje pravo na primenu sile. Kako je u Srbiji bila regulisana primena sile od
5 strane policije?

6 O: Ta konstatacija, najpre, izrečena je tačna, i naravno, pravo policije
7 na primenu sile je jedno od najdelikatnijih prava. U Republici Srbiji način
8 upotrebe sredstava prinude, uključujući posebno i službeno oružje, regulisan je
9 Zakonom o unutrašnjim poslovima i odgovarajućim pravilnikom koji je donet na
10 osnovu tog zakona.

11 P: E, sada, samo kratko recite kako su tim propisima - uopšte sad neću
12 da se vraćam na te propise i da... da gubimo vreme na tome - kako su tim
13 propisima određeni principi upotrebe sredstava prinude.

14 O: Pa, iz tih propisa proizilaze jasni principi, a oni bi mogli da se
15 objasne na sledeći način: pre svega, reč je o principu legitimnosti cilja. Dakle
16 vatreno oružje i svako drugo sredstvo prinude može se upotrebiti samo u onim
17 slučajevima koji su utvrđeni zakonom. Iza toga sledi princip postupnosti u
18 upotrebi sredstava prinude, a to znači da ovlašćeno službeno lice ima dužnost da
19 prilikom upotrebe sredstava prinude postupa postupno, odnosno od lakšeg ka težem
20 sredstvu prinude. Zatim postoji i treći princip. To je princip potrebe odnosno
21 neophodnosti. Dakle sredstva prinude, po tom principu i po važećim propisima,
22 mogu se upotrebiti samo onda kada je to neophodno i kada je potrebno, odnosno
23 kada se zadatak ne može izvršiti na drugi način, a on je, naravno, legitiman. I

24

25

26

27

28

29

30

1 četvrti princip, to je princip proporcionalnosti, odnosno princip koji
2 podrazumeva da sila bude proporcionalna pretnji koja se tom silom suzbija.

3 P: Dobro. Generale, da li se svi ti principi na sasvim precizan način,
4 ali ovi principi koje ste pomenuli, nalaze u Pravilniku o uslovima i načinu
5 upotrebe sredstava prinude, koji je sastavni deo ovde tabulatora 7?

6 O: Naravno, oni se nalaze u tom pravilniku. Nisu doslovce ovako
7 navedeni, ali sasvim jasno se zna da se odnosi takva odredba na ove principe.

8 P: Mislim da nema potrebe sad da citiramo posebno ovaj propis - on je
9 sastavni deo ovog dokaznog materijala i nalazi se u tabulatoru 7 - da... da ne
10 trošimo vreme. Pretpostavljam da se on oslanja i na Zakon o unutrašnjim
11 poslovima, koji je dat u tabulatoru 1. Da li je to tačno ili ne?

12 O: Tačno. Značajne odredbe o upotrebi sredstava prinude nalaze se u
13 zakonu, a one su detaljnije razrađene i precizirane u pravilniku, koji je takođe
14 ovde priložen.

15 P: Dobro. Ja samo skrećem pažnju da se u tabulatoru 1 nalazi Zakon o
16 unutrašnjim poslovima u svom originalnom tekstu, a u tabulatoru 7 Pravilnik o
17 uslovima i načinu upotrebe sredstava prinude. Nećemo gubiti vreme na citiranje.

18 Recite kako su se rukovodstvo MUP-a, rukovodstvo države i lokalni
19 rukovodioci u praksi odnosili prema ovim propisima, znači Zakonu o unutrašnjim

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 poslovima i Pravilniku o uslovima i načinu upotrebe sredstava prinude.

2 O: Na svim važnim sastancima na kojima sam prisustvovao, a koje sam
3 delimično pomenuo u ovom svedočenju, ja sam se lično uverio da su svi nadležni
4 rukovodioci insistirali da se propisi o primeni sredstava prinude, uključujući
5 posebno vatreno oružje, dosledno poš... poštuju ne samo na Kosovu i Metohiji,
6 nego uopšte.

7 P: A recite kakvo su naoružanje koristili teroristi prilikom napada na
8 policiju.

9 O: Teroristi su prilikom napada na policiju koristili sve vrste
10 naoružanja kojim su raspolagali, dakle streljačko naoružanje, protivoklopno
11 naoružanje, protivavionsko, protivpešadijske, protivtenkovske mine, dakle sva
12 sredstva kojima su raspolagali. I posledice od tih sredstava su jasne.

13 P: Dobro. Da li je policija od samog početka bila u stanju da na
14 adekvatan način odgovori na... na... na takvo ponašanje terorista i da parira
15 njihovom naoružanju?

16 O: Pa, može se reći da u početku, sredinom i početkom 1998. godine,
17 praktično nije, pre svega, zbog činjenice da su teroristi bil...birali mesto,
18 vreme i metu napada, zatim zbog činjenice da su imali cilj da ubiju, kako sam
19 već rekao, i zato što su koristili zasedne metode, odnočko... odnosno mučke
20 napade na policiju i na građane tokom kretanja komunikacijama.

21 P: Da li je policija bila zbog toga prinuđena da koristi zaštitna
22 sredstva i naoružanje koje odgovara naoružanju terorista?

23 O: Naravno. Policija je apsolutno bila prinuđena da promeni način
24 korišćenja opreme i da u svoju svakodnevnu opremu uvrsti zaštitna sredstava i

25

26

27

28

29

30

1 drugačije vrste oružja.

2 P: Molim vas samo da... da mi odgovorite na jedno pitanje za koje
3 pretpostavljam da ste dovoljno stručni, a meni nije do kraja jasno. Policija na
4 primer ima oklopni transporter, je li tako?

5 O: Tako je.

6 P: Teroristi nemaju oklopni transporter.

7 O: Tako je.

8 P: Da li policija koristi pri tome teže naoružanje od onog koje koriste
9 teroristi?

10 O: Pa, naravno da ne. Policija ima oklopni transporter pre svega kao
11 zaštitno sredstvo. Sam transporter, naravno, ima ugrađeno odgovarajuće
12 naoružanje, ali to naoružanje na oklopnom transporteru svakako ne može da spreči
13 teroriste koji iz zasede na takav transporter otvore vatru iz protivoklopnog
14 sredstva, na primer iz ručnog raketnog bacača, iz bestrzajnog topa, čak iz
15 oružja savremenijeg tipa. Našli smo, između ostalog rečeno, i određene rakete
16 savremene proizvodnje, savremene nemačke proizvodnje tipa Armbrust.

17 P: A dobro, što se tiče kalibra, kakav je kalibar naoružanja na oklopnom
18 transporteru, šta ima oklopni transporter?

19 O: Oklopni transporter ima protivavionski mitraljez 12,7 milimetara ili,
20 izuzetno, 14,5 milimetara.

21 P: Dobro. To je, praktično, isti kalibar koji su imali, videli smo po
22 ovim popisima, i pripadnici UČK?

23 O: Apsolutno isti, s tim što su, naravno, kalibri kojima teroristi
24
25
26
27
28
29
30

1 deluju protiv okopa, znatno veći od ovoga i drugačije su namene.

2 P: Samo da vidim...

3 Da li biste mogli da objasnite ovo što se nalazi u tabulatoru 143, gde
4 se... gde ima neka depeša štaba MUP-a, štab Ministarstva u Prištini, gde se kaže
5 da je: "/nečujno/ 14. do 20.07. planirati, organizovati i izvoditi aktivna
6 dejstva sa distance po terorističkim snagama."

7 O: Izvinjavam se, to je tabulator sto...

8 P: 143. Da li u ovoj... u ovom uputstvu stoji, u tački 3: "U toku
9 dejstava isključivo gađati ciljeve van naseljenih mesta ili tamo gde se pouzdano
10 zna da nema civilnog stanovništva."

11 O: To...

12 P: Naglašavam dakle, kaže: "...gde se pouzdano zna da nema civilnog
13 stanovništva."

14 O: To doslovce piše u tački 3 ovog dokumenta.

15 P: A u tački 1 govori se o dejstvima po terorističkim snagama.

16 O: Tako je.

17 P: Dakle ako se u tački 1 kaže da se dejstvuje po terorističkim snagama,
18 a u tački 3 da se isključivo gađaju ciljevi van naseljenih mesta ili tamo gde se
19 pouzdano zna da nema civilnog stanovništva...

20 O: Dako... tako je.

21 P: ... šta se iz toga može izvući kao zaključak, molim Vas?

22 O: Pa, iz ovoga se jasno može zaključiti, ovaj, da se ova depeša odnosi
23 na pripremu elemenata za delovanje protiv terorističkih grupa isključivo van
24 naseljenih mesta i isključivo tamo gde ne može biti posledica po civilno

25

26

27

28

29

30

1 stanovništvo, i to kada se i ako steknu uslovi. A u nastavku, kako vidim, jasno
2 su utvrđeni ti položaji na kojima postoje takve mete, a ti položaji su utvrđeni
3 na osnovu obaveštajnih, odnosno operativnih podataka policije.

4 P: Dobro, generale. Hvala Vam. Vi ste već naglasili u odgovoru na
5 pitanje - mislim da... da Vam je postavio gospodin Robinson ili gospodin Bonomy;
6 sad to ne mogu tačno da kažem - da je... da policija, u principu, nikad prva
7 nije otvarala vatru.

8 O: Tako je. To sam rekao.

9 P: E, sada, pošto smo prošli ova pitanja, kako se upotrebljavala sila,
10 nakon ovoga svega što ste naveli, da li može da se kaže da je... da su snage
11 MUP-a pribegavale neproporcionalnoj upotrebi sile? Imam u vidu i princip
12 proporcionalnosti koji ste citirali kao jedan od principa upotrebe sile.

13 O: Naravno da se ne može. Već sam to odgovorio u vezi sa pitanjem
14 povodom transkripta gospodina Ashdowna.

15 P: Generale...

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Generale, da se vratimo na paragraf
17 broj 3, uputstvo da ciljeve isključivo treba gađati van naseljenih mesta ili
18 tamo gde se pouzdano zna da nema civilnog stanovništva. Što bi se dogodilo kad
19 bi pripadnici OVK bili pomiješani sa civilnim stanovništvom?

20 SVEDOK: I na to pitanje, gospodine predsjedavajući, ja sam odgovorio
21 delimično. Dakle policija se uvek uzdržavala da preduzima bilo kakva aktivna
22 dejstva prema grupama u kojima je postojao bilo kakav podatak da je reč o
23 civilima ili sumnje na to. Dakle aktivna dejstva, pogotovu ovakvim sredstvima,

24

25

26

27

28

29

30

1 mogla su se izvoditi samo ukoliko se nedvosmisleno može potvrditi da je reč
2 isključivo o teroristima.

3 Mogu konkretnije da kažem da ova naredba nije nikad ni realizovana zbog
4 činjenice da je bilo nemoguće utvrditi da su tamo samo teroristi i da su ova
5 sredstva uglavnom korišćena u toku onih planiranih antiterorističkih akcija kada
6 se moglo razaznati da je cilj takav da tamo nema civila, poštujući, naravno, ovo
7 pret... ove prethodno objašnjene principe.

8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Miloševiću.

9 G. MILOŠEVIĆ:

10 P: Generale, samo nekoliko pitanja koje se tiče... koja se tiču
11 zakonitosti u radu policije. Pošto ste Vi boravili i lično ste se osvedočili
12 kako je policija radila, bili ste i u štabu MUP-a više puta na sastancima po
13 nalogu ministra, o čemu ste govorili, recite. Da li su policija i vojska u toku
14 1998. 1999. postupale zakonito i profesionalno ili ne?

15 O: Policija je tokom 1998. i 1999. godine načelno postupala zakonito.
16 Kada kažem "načelno", mislim da postoje izuzetci kao pojedinačni, izolovani
17 slučajevi u kojima pojedinačno pojedini policajci nisu poštovali zakon i
18 propise. Samo u tom smislu imam ovu ogradu kada kažem "načelno".

19 P: Dobro.

20 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, dozvoliću
21 svedoku da odgovori na to pitanje budući da se to takođe odnosi i na određena
22 činjenična pitanja. Da nema toga, radilo bi se o pravnom pitanju na koje on ne
23 bi mogao, ustvari, da odgovori.

24 Moraćemo da završimo u 1 i 43 minuta. Dakle možete postaviti poslednje
25 pitanje za danas.

26

27

28

29

30

1 G. MILOŠEVIĆ:

2 P: Dobro. Evo, u vezi sa ovim, da li Vam je poznat slučaj nekog, bilo
3 kog dakle, protivzakonitog naređenja i izvršenja protivzakonitog naređenja ili
4 bilo kog drugog protivzakonitog postupka koji nije sankcionisan, odnosno nekog
5 nezakonitog postupka u pogledu koga nije pokrenut krivični postupak?

6 O: Odgovoriću vrlo precizno. Nije mi poznat ni jedan slučaj da je bilo
7 ko izdao protivzakonito naređenje ili da je bilo ko izvršio takvo naređenje.
8 Nije mi poznato takođe da je bilo ko planirao, ili podsticao, ili tolerisao bilo
9 koga u vršenju protivzakonitih dela. Takođe mi nije poznat ni jedan slučaj da je
10 neko izvršio protivzakonito delo, a da protiv njega nisu preduzete odgovarajuće
11 zakonske mere.

12 P: Dobro.

13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, moramo sada
14 prestati sa radom. Moram reći da kad budemo procenjivali težinu koju valja
15 pridati tom pitanju, uzećemo u obzir takođe i to da nisu izvedeni nikakvi
16 dokazi koji pokazuju da je ovaj svjedok nadležan da govori o zakonitosti nekog
17 naređenja.

18 Raspravljamo... Da?

19 OPTUŽENI: Pa, kao visoki funkcioner policije koji je ovlašćen i spada u
20 ovlašćena službena lica da primenjuje zakon, on tačno mora znati šta je
21 zakonito, a šta nije, inače ne bi mogao da obavlja svoju funkciju. To mu je
22 službena dužnost da primenjuje zakon.

23 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Nisu izvedeni nikakvi dokazi u
24 podršku toj tvrdnji.

25 Nastavljamo sa radom sutra ujutro u 9.00 sati.

26 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

27 ... Sednica završena u 13.42h.

28 Nastavak zakazan za četvrtak,

29 19.05.2005. u 09.00h.

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

sreda, 18.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo /doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik /B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.